

STATYTOJAS (UŽSAKOVAS)	Vilniaus miesto savivaldybė j.k. 111109233
PROJEKTUOTOJAS	UAB „Maspro“
PROJEKTO PAVADINIMAS	Mokslo paskirties pastato (darželis) Taikos g. 99, Vilnius, rekonstravimo projektas
STATINIO NAUDOJIMO PASKIRTIS	Mokslo paskirties pastatas [7.11]
STATINIO KATEGORIJA	Ypatingasis statinys
STATYBOS RŪŠIS	Statinio rekonstravimas
PROJEKTAVIMO ETAPAS	Techninis projektas
PROJEKTO NUMERIS	24.299593
STATINIO PROJEKTO DALIS	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis
BYLOS ŽYMUO	24.299593-TP-SO
BYLOS LAIDA	0
BYLOS IŠLEIDIMO DATA	2025

Atestato Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas

BYLOS SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

NR	ŽYMĖJIMAS	LAIDA	PAVADINIMAS	LAPŲ SK.
TEKSTINIAI DOKUMENTAI				
1.		0	Antraštinis lapas	1
2.	24.299593-TP-SO.BSŽ	0	Bylos sudėties žiniaraštis	1
3.	24.299593-TP-SO.PSŽ	0	Projekto sudėties žiniaraštis	1
4.	24.299593-TP-SO.AR	0	Aiškinaamasis raštas	26
BRĖŽINIAI				
1.	24.299593-TP-SO.B-01	0	Statybvietės planas	1

0	2/16/2025	Statybos leidimui, konkursui.		
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)		
KVAL. PATV. DOK. NR.	 Ulonų g. 5, LT-08240 Vilnius Telefonas: +370 676 51299 El. paštas: info@maspro.lt www.maspro.lt		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS Mokslo paskirties pastatas (darželis) Taikos g. 99, Vilnius, rekonstravimo projektas	
			STATINIO NR. IR PAVADINIMAS, DOKUMENTO PAVADINIMAS Projekto sudėties žiniaraštis	LAIDA 0
KALBOS TRUMP.	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS Vilniaus miesto savivaldybė j.k. 111109233		DOKUMENTO ŽYMUO 24.299593-TP-SO.PSŽ	LAPAS 1
				LAPŲ 1

PROJEKTO SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

NR.	PROJEKTO DALIES PAVADINIMAS	ŽYMĖJIMAS	PASTABOS
1.	Bendroji	24.299593-TP-BD	
2.	Sklypo sutvarkymo (sklypo plano)	24.299593-TP-SP	
3.	Architektūrinė	24.299593-TP-SA	
4.	Konstrukcijų	24.299593-TP-SK	
5.	Vandentiekio ir nuotekų šalinimo	24.299593-TP-VN	
6.	Lauko vandentiekio ir nuotekų šalinimo	24.299593-TP-LVN	
7.	Šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo	24.299593-TP-ŠVOK	
8.	Elektrotechnikos	24.299593-TP-E	
9.	Lauko elektrotechnikos	24.299593-TP-LE	
10.	Elektroninių ryšių (telekomunikacijų)	24.299593-TP-ER	
11.	Lauko elektroninių ryšių (telekomunikacijų)	24.299593-TP-LER	
12.	Apsauginės signalizacijos	24.299593-TP-AS	
13.	Gaisro aptikimo ir signalizavimo	24.299593-TP-GSS	
14.	Procesų valdymo ir automatizacijos	24.299593-TP-PVA	
15.	Šilumos gamybos	24.299593-TP-ŠG	
16.	Gaisrinės saugos	24.299593-TP-GS	
17.	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo	24.299593-TP-SO	
18.	Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo	24.299593-TP-KS	
PRIEDAI			
19.	Technologijos	24.299593-TP-T	
20.	Kiti dokumentai (priedai)	24.299593-TP-BD-P	

0	2025-02-16	Statybos leidimui, konkursui.		
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)		
KVAL. PATV. DOK. NR.	 Ulonų g. 5, LT-08240 Vilnius Telefonas: +370 676 51299 El. paštas: info@maspro.lt www.maspro.lt		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS Mokslo paskirties pastatas (darželis), Taikos g. 99, Vilnius, rekonstravimo projektas	
		STATINIO NR. IR PAVADINIMAS, DOKUMENTO PAVADINIMAS	LAIDA	
		Projekto sudėties žiniaraštis	0	
KALBOS TRUMP. LT	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS Vilniaus miesto savivaldybė į.k. 111109233	DOKUMENTO ŽYMUO 24.299593-TP-SO.PSŽ	LAPAS	LAPŲ
			1	1

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Normatyviniai, kiti dokumentai ir duomenys, kuriais vadovaujantis parengta ši projekto dalis

Mokslo paskirties pastatas (darželis) Taikos g. 99, Vilnius, rekonstravimo projekto pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis parengta vadovaujantis šiais išvardintais norminiais dokumentais:

- Lietuvos Respublikos Statybos įstatymas;
- STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“;
- STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;
- STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;
- STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“;
- Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai;
- Aplinkos apsaugos reikalavimų transporto priemonių techninei priežiūrai ir remontui aprašas;
- Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas.

Bendrieji statybos darbų statybvietėje saugos, sveikatos bei higienos reikalavimai ir sąlygos. Vykdam darbus privaloma vadovautis šiais dokumentais.

- Bendrosios gaisrinės saugos taisyklė;
- Darbo su asbestu nuostatos;
- Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai;
- Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai;
- Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai;
- Saugos taisyklės eksploatuojant elektros įrenginius;
- Kėlimo kranų naudojimo taisyklės;
- Techninis reglamentas „Mašinų sauga“;
- Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai tvarkant krovinius rankomis;
- Atliekų tvarkymo taisyklės;
- Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės;
- Želdinių apsaugos, vykdam statybos darbus, taisyklės;
- Lietuvos Respublikos darbo kodeksas;
- Saugos taisyklės eksploatuojant elektros įrenginius;
- Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės;
- Elektros tinklų naudojimo taisyklės;
- Elektros tinklų apsaugos taisyklės;
- Kvalifikacinių reikalavimų darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams aprašas;
- Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrieji nuostatai;
- LR aplinkos ministro įsakymas „Dėl minimalių reikalavimų dulketumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietąsias medžiagas patvirtinimo“, Nr. D1-682 (2020-11-11);
- Projekto brėžiniai.

0	2024-02-	Statybos leidimui, konkursui.	
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)	
KVAL. PATV. DOK. NR.		Ulonų g. 5, LT-08240 Vilnius Telefonas: +370 676 51299 El. paštas: info@maspro.lt www.maspro.lt	STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS Mokslo paskirties pastatas (darželis) Taikos g. 99, Vilnius, rekonstravimo projektas
			STATINIO NR. IR PAVADINIMAS, DOKUMENTO PAVADINIMAS
			Laida
			0
			Aiškinamasis raštas
KALBOS TRUMP.	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS Vilniaus miesto savivaldybė j.k. 111109233		DOKUMENTO ŽYMUO
			LAPAS
			LAPŲ
			1
			26

2. Bendrieji pažintiniai duomenys apie statinį ir jo sklypą

Projektuojamų statinių sąrašas:

Eil. Nr.	Projektuojamo statinio pavadinimas	Statinio paskirtis	Statybos rūšis	Kategorija
01	Lopšelis - darželis	Mokslo paskirties pastatas	Rekonstravimas	Ypatingasis

Statybos geodezinė kontrolė: tiesiant inžinerinius tinklus, atstatant dangas ir jų pagrindus būtina atlikti geodezinę kontrolę. Tikrinti, esant reikalui, koreguoti konstrukcijų vietą bei vertikalumą pagal leistinus nuokrypius, nurodytus statybos montavimo darbų techninėse sąlygose, atitinkamuose norminiuose dokumentuose, projekto brėžiniuose.

Statybos darbai vykdomi pagal projekto bei statybos darbų technologinio projekto sprendinius. Atlikus atskirus darbus, patikrinama jų kokybė ir pasirašomi atitinkami aktai. Aptikus defektus arba neatitikimus nustatytiems reikalavimams, būtina atlikti atitinkamą koregavimą ir defektų likvidavimą.

Inžinerinių tinklų planai (geodezinės nuotraukos) užsakomi ir atliekami pagal STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ nurodytus reikalavimus.

Statybos metu statybinė organizacija (rangovas, subrangovas) privalo vykdyti statybos montavimo darbų geodezinę kontrolę, kurią sudaro:

Geodezinis (instrumentinis) statinių ir inžinerinių komunikacijų faktinės padėties plane ir pagal aukštį tikrinamas jų montavimo metu.

Geodezinė nuotrauka, kurioje užfiksuota statinių ir inžinerinių komunikacijų faktinė padėtis plane ir pagal aukštį, atlikus jų montavimą.

Geodezinė (instrumentinė) kontrolė vykdoma visoms požeminėms ir antžeminėms konstrukcijoms. Faktinė konstrukcijų padėtis plane ir pagal aukštį, jų vertikalumas, horizontalumas arba duotas nukrypimo kampas, plokštumų sutapimas, taip pat įdėtinių detalių įėjimo vieta ir jų padėtis statybinės organizacijos turi būti kontroliuojama visuose statybos etapuose:

a) statinių padėties kontrolė turi būti atliekama tiesiogiai matuojant atstumus tarp jų ašių, o po galutinio sutvirtinimo papildomai tarp susikertančių plokštumų, panaudojant kalibruotas metalines ruletes arba spec. šablonus;

b) statinių aukščių kontrolė atliekama panaudojant geodezinį niveliavimą, panaudojant nivelyrą;

c) statinių dalių ir konstrukcijų vertikalumo kontrolė, esant aukščiui iki 5 m vykdoma panaudojant mechaninį arba liniuotą svambalą, o esant aukščiui iki 20 m – panaudojant teodolitą.

Vykdamas geodezinę darbų atlikimo kontrolę – nukrypimai gali būti ne didesni 0,20 nukrypimų dydžio, kuriuos numato statybinės normos ir taisyklės, valstybiniai standartai.

Statinio, jo dalių ir konstrukcijų bei inžinerinių tinklų rekomenduojamų pagrindinių geodezinių kontrolinių nuotraukų, bendruoju atveju, sąrašas:

Pastatas:

1. Lauko laiptai ir pandusas;
2. Lauko laiptinių pamatai;
3. Lauko laiptinių konstrukcijos.

Inžineriniai tinklai:

1. Vandentiekio tinklai;
2. Nuotekų (lietus, buitinės) šalinimo tinklai;
3. Elektros tinklai;
4. Elektroninių ryšių tinklai.

Kiti statiniai:

1. Automobilių stovėjimo aikštelės;
2. Pėsčiųjų takai.

Geografinė vieta, vietovės gamtinės sąlygos: rekonstruojamas pastatas randasi Vilniaus šiaurės rytų dalyje. Teritorijoje auga pavieniai medžiai ir veja.

Pastato 0.000 altitudė: 170,15.

Geologinės ir hidrogeologinės statybvietės sąlygos: ištirtąjį litologinį – geologinį pjūvį sudaro technogeninis gruntas ir priešpaskutiniojo apledėjimo Medininkų statdijos kraštiniai limnoglacialiniai

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	2	26	0

dariniai. Technogeninį gruntą sudaro piltinis gruntas 1,5 – 2,2 m gylio. Limnoglacialinį sluoksnį sudaro: mažai dulkingas – molingas blogai išrūšiuotas smėlis iki 3,0 m gylio; smėlingas mažo plastiškumo dulgis 4,3 – 8,2 m gylyje; mažo plastiškumo molis 3,4 – 6,1 m ir 7,1 – 7,8 gylyje; mažai dulkingas – molingas blogai išrūšiuotas smėlis 8,3 – 9,9 gylyje; mažai dulkingas – molingas tolygiai išrūšiuotas smėlis pado iki 12,0 m gylio nepasiektas. Hidrogeologinės sąlygos gruntinis vanduo aptiktas 8,6 m gylyje.

Archeologijos ir kitų tarnybų atstovų dalyvavimo būtinumas: archeologijos ar kitų tarnybų atstovų dalyvavimo būtinumas statybos darbų metu nenumatomas. Statiniai nepatenka į kultūros paveldo ar NATURA 2000 teritorijas. Inžinerinius tinklus eksploatuojančių bendrovių dalyvavimas yra būtinas, kai statybos darbai atliekami inžinerinių tinklų apsaugos zonoje.

Atstumas iki greta esančių statinių ir inžinerinių tinklų: šalia pastato yra automobilių stovėjimo aikštelė (1 m atstumas nuo pastato), transformatorinė (20 m atstumu nuo pastato), privažiavimo kelias (9 m atstumas nuo pastato), nutiesti inžineriniai tinklai: vandentiekis, nuotekos, elektra, šilumos, elektroninių ryšių (nuo 1 iki 10 m atstumas nuo pastato). Prieš pradėdant darbus turi būti nustatytos ir patikrintos žemėje esančios komunikacijos. Jos turi būti pažymimos ir numatoma jų apsauga.

Pastato konstrukcijų ir inžinerinių tinklų būklė: pastato konstrukcinę schemą sudaro unifikuoto surenkamų gelžbetoninių konstrukcijų karkasas UK-1 tipo. Karkasą sudaro dviejų vienodų tarpatriamių skersiniai rėmai: kolonos, rygeliai ant jų bei kiaurymėtos denginio ir perdangų plokštės atremtos ant rygelių lentynų. Skersai pastato ties kolonomis sumontuotos ryšio plokštės, kurios per įdėtines detales standžiai sujungtos su rygeliais ir kolonomis. Pastato kolonos su stulpiniais pamatais sujungtos standžiai. Aktų salės denginys iš gelžbetoninių surenkamų briaunuotų denginio plokščių. Apžiūrėjus ir skaičiavimais nustatčius stogo denginio laikančiųjų konstrukcijų ir fasado plokščių laikomąją galią, padarytos šios išvados ir privalomos pastabos bei rekomendacijos: denginio konstrukcijos (kiaurymėtosios ir briaunuotos denginio plokštės ir rygeliai/rėmsijos) laikomosios galios rezervo nebeturi. Renovacijos metu būtina nukasti sunkius stogo pasluoksnius (seną bituminę dangą, betoninį pasluoksnį, smėlio pasluoksnį, dujų silikato pasluoksnį), pakeičiant juos į lengvus šiltinamuosius pasluoksnius iš polistireninio putplasčio ir akmens vatos. Kadangi pastatas neturi aukštų parapetų, tai sniegas dalinai yra nupustomas ir denginio konstrukcijų perkrova nesusidaro, tačiau įrengus saulės elektrinės modulius susidarytų sniego maišai ir konstrukcijos būtų perkrautos. Fasado dujų silikatinių plokščių techninė būklė gera, išskyrus keturias plokštes, kurių apatinėje dalyje nuo drėgmės ir šalčio poveikio nukritusi dalis dujų silikato, matoma koroduojanti armatūra ir vietos pažymėjimą pirmo aukšto plane. Prieš renovaciją keturias pažeistas fasado dujų silikato plokštes būtina remontuoti, pašalinant atsokusias dujų silikato plokštės dalis, nuvalant korozijos paveiktas armatūros dalis, gruntuojant ir atstatant remontiniais mišiniais. Statinio naudotojas statinio eksploatacijos metu privalo tinkamai prižiūrėti, kad vidinės lietaus surinkimo įlajos nebūtų užkimštos ir krituliai nesikaupytų ant stogo konstrukcijų. Inžinerinių tinklų būklė patenkinama.

3. Klimato sąlygos, paviršinio vandens šalinimo ir gruntinio vandens pažeminimo būtinumas

Klimato sąlygos: vidutinė metinė oro temperatūra 5,7 °C; šildymo sezono vidutinė išorės oro temperatūra -0,7 °C; absoliutus oro temperatūros maksimumas 35,9 °C; absoliutus oro temperatūros minimumas – 36,6 °C; santykinis metinis oro drėgnumas 80 %; skaičiuojamasis vėjo greitis prie žemės paviršiaus 20 m/s; maksimalus dirvožemio išalimo gylis, galimas 1 kartą per 50 metų – 170 cm; vėjo vyraujančios kryptys - pietryčių, pietų, pietvakarių ir vakarų; vidutinis sniego dangos storis per žiemą - 26 cm.

4. Medžių, augmenijos, dirvožemio ir kito iškasamo grunto išsaugojimo ir panaudojimo sąlygos

Darbų eigoje už tvarkomos teritorijos ribų išardytos arba apgadintos esamos dangos turi būti pilnai atstatytos pagal pirminę padėtį. Savavališkai kirsti medžius griežtai draudžiama. Norint pagal projektą kirsti medžius prieš tai privaloma suderinti su reikiamomis institucijomis. Visi statybos mechanizmai turi būti tvarkingi. Draudžiamas tepalų ir degalų nutekėjimai į gruntą. Taip pat draudžiama naudoti kitas medžiagas, kenksmingas aplinkai. Jokie statybos darbų metu susidarantys skysčiai (išskyrus nuotekas) negali patekti į nuotakynus.

Bendruoju atveju pasirengimo statybai metu nuo galimų pažeidimų apsaugomi medžiai, esantys arti kelių, statinių. Apie kamienus dedamos 2,0 – 2,5 m aukščio lentos ir sukalamos lentų karkasas arba suveržiamos viela.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	3	26	0

Vykdamy statybos darbus, medžių ir želdinių išsaugojimui, būtina:

1. Išpurenti ir patręsti žemę po statybvietyje augančių medžių ir krūmų lajomis prieš statybos pradžia, kad pagerėtų jų augimo sąlygos statybos laikotarpiu;
2. Iki darbų pradžios aptverti medžius ir krūmus, augančius statybvietyje ir arčiau kaip 5 m nuo įvažiavimo ar išvažiavimo iš statybvietyės važiuojamosios dalies krašto;
3. Aptverti medžių grupes ir krūmus ištininiu, ne žemesniu kaip 2 m aptvaru ir ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžių kamienų ir 1 m nuo krūmų;
4. Aptverti pavienius medžius – trikampi aptvaru, kurio apatinės kraštinės turi būti ne arčiau kaip 0,5 m nuo medžio kamieno, arba lentomis. Aptvarą tvirtinti kuolais, įkaltais 0,5 m ir giliau;
5. Aptveriant visą statybviety, neaptverti į ją nepatenkančių gatvės ir kitų želdinių;
6. Įrengti takus, pakeltus virš žemės paviršiaus, ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžio kamieno, kai darbo metu reikia vaikščioti arti želdinių (po medžių lajomis);
7. Saugoti vejas, gėlynus, jeigu statinio projekte nenumatyta juos pertvarkyti;
8. Saugoti nuimtą nuo žemės sklypo užstatomos dalies dirvožemį tam tikslui skirtose vietose, apsaugant jį nuo užteršimo, išplovimo, išpustymo (vėjo), kad būtų galima jį panaudoti sklypo sutvarkymo ir želdinimo darbams;
9. Laistyti želdinius Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklų;
10. Nesandėliuoti medžiagų ir įrenginių, nevažinėti, nestatyti transporto priemonių, laikinų statinių ir įrenginių prie medžių arčiau kaip 1 m nuo medžių lajų projekcijų, bet ne arčiau kaip 3 m nuo kamieno ir 2 m nuo krūmų. Nesandėliuoti degių medžiagų arčiau kaip 10 metrų nuo medžių kamienų ir krūmų;
11. Nekasti tranšėjų (kabelio, vandentiekio ir kanalizacijos vamzdžių ir kt. įrenginių tiesimui) arčiau kaip 3 m nuo medžio kamieno, kurio diametras didesnis kaip 15 cm, arčiau kaip 2 m, kai kamieno diametras iki 15 cm ir arčiau kaip 1,5 m – nuo krūmų, skaičiuojant atstumą nuo kraštinio stiebo;
12. Tvirtinti tranšėjų, kasamų biriamame ir šlapiame grunte, leidžiamu atstumu (nurodytu 7.9 punkte) prie medžių ir krūmų, sienutes statramsčiais;
13. Užpilti žemėmis pagal projektą padarytas tranšėjas per trumpiausią laiką, bet ne ilgiau kaip per mėnesį;
14. Medžių lajos projekcijos zonoje darbus vykdyti žemiau pagrindinių skeletinių šaknų (ne mažiau kaip 1,5 m nuo dirvožemio paviršiaus), nepažeidžiant šaknų sistemos;
15. Nepakeisti daugiau kaip 5 cm (virš ar žemiau) natūralaus grunto lygio prie medžio šaknų kaklelio ir iki 2 m atstumu nuo medžio kamieno.

Vykdamy statybos darbus šalia medžių būtina vadovautis Vilniaus miesto savivaldybės administracijos patvirtintomis Medžių priežiūros rekomendacijomis:

Vykstant kasimo darbams, zonos aplink želdinius rekomenduotina išskirti į tris dalis: 1) neliečiama zona (1 m nuo kamieno); 2) apsaugos zona (4× kamieno skersmens atstumas); 3) galima darbų zona (už apsaugos zonos). Neliečiamoje zonoje kasimo darbai nerekomenduotimi; jei kasimas apsaugos zonoje yra būtinas, siūlytina taikyti šaknų apsaugos priemonės ir netaikyti mechanizuotojo kasimo. Visose zonose rekomenduotina taikyti šaknų apsaugos priemonės, betransėjines technologijas. Jeigu tranšėjų nekasti neįmanoma, jos turėtų būti neištininės.

Medžiagų sandėliavimo ar sunkiosios technikos judėjimo keliai medžių polajuose nerekomenduotini. Jei nėra galimybės sunkiajai technikai judėti kitais keliais, medžių polajus siūlytina padengti specialiais skydais ar plokštėmis ar kitomis priemonėmis, sumažinančiomis grunto suslėgimą.

Grunto kasimo vietoje pasirodžius didesnėms ne 5 cm skersmens šaknims, visus kasinėjimus su sunkiąja technika rekomenduotina nedelsiant stabdyti ir tęsti arba naudojant oro kastuvą, arba rankiniu būdu apkasant šaknis jų nepažeidžiant.

Rengiant pagrindą apie atkastas šaknis smėlis turėtų būti sutankinamas nepažeidžiant šaknų išorinės dalies. Jeigu ruošiamasi sukelti gruntą arba kloti nelaidžias dangas, šaknų lygyje siūlytina išvedžioti 10 cm skersmens drenažinius vamzdžius, skirtus šaknynui vėdinti, kurie kartu su šaknimis turėtų būti apdėti labai stambia skalda, kad, tankinant sluoksnį ir dangos paviršių, išvengtų suspaudimo. Vamzdžių galai turėtų būti išvesti į paviršių ir užpildyti stambios frakcijos skalda arba uždengti dangteliais su ertmėmis. Esant pakankamai aeracijai medžių šaknys neturėtų kilti į paviršių ir iškiloti dangos.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	4	26	0

Visais atvejais, jeigu atkasamos medžių šaknys ir turi atviroje vietoje išbūti ilgiau kaip kelias valandas, jas siūlytina pridengti ir nuolat laistyti. Pridengti galima drėgna medžiaga, nestoru dirvožemio sluoksniu arba užpurškiama specialia medžiaga, neleidžiančia šaknynui išdžiūti. Tai svarbiausia šaknų apsaugos sąlyga. Formuojant dangų ir natūralaus grunto nuolydžius bei lietaus vandens nuvedimo sistemą, reikėtų sukurti medžių šaknų natūralaus drėkinimo (laistymo, t. y. lietaus vandens įsigėrimo) galimybę ir sąlygas. Rekomenduotina suformuoti gerai aeruojamą ir drėkinamą grunto dangos su veja užstatymo žaliają juostą prie statinių ar takų su kieta danga profilio. Tai leis užtikrinti patenkinamas esamų medžių šaknų aeracijos ir drėkinimo sąlygas.

Nuo vykdomų rekonstrukcijos ir statybos projekto darbų medžių šaknų zona ir šaknynai patirs pokyčius, šaknys bus redukuotos, susilpnės jų funkcijos, todėl efektyvu taikyti išsaugotų medžių lajų arboristinio tvarkymo (redukcinio genėjimo) ir kitas arboristines priemones.

Rekomendacijos, kaip išvengti neigiamo poveikio šaknims ir kaip apsaugoti medžių šaknų sistemas darbų metu:

surinkti tikslią informaciją apie medžių šaknims gresiančią žalą dėl transporto apkrovų statybų metu, kasimo darbų ar kitų pomedžio plotą įtakojančių veiksnių;

darbų metu aptverti medžių ir jų grupes 5 kamieno kaklelio skersmenų atstumu arba 12 kamieno kaklelio skersmenų atstumu (saugotiniams), priklausomai nuo situacijos; nesuplūkti dirvožemio;

nekeisti susiformavusio dirvos paviršiaus lygio, nesukelti dirvos lygio ir nenukasti tarp medžių (ir ant šaknų) esančio dirvožemio 5x kamieno kaklelio diametras plote;

genėti medžių, kurių šaknų sistemos buvo pažeistos, lajas;

vykdant kasimo darbus, naudoti šaknis saugančias technologijas, tokias kaip rankinis kasimo būdas, oro kastuvus tunelių kasimas po šaknimis arba kitas šaknų nepažeidžiančias technologijas;

po kasimo darbų, gerinti šaknų augimo sąlygas, įterpiant biostimuliuojančius, įrengiant drėkinimo ir vėdinimo (aeracijos) šulinėlius.

Atliekant žemės kasybos darbus, būtina išsaugoti derlingą dirvožemio sluoksnį. Būtina kiek įmanoma sumažinti nuimamo augalinio sluoksnio plotą, o nuimtą saugoti būsimiems aplinkos tvarkymo darbams.

Jei rengiant darbuotojų buitines patalpas nėra galimybės prisijungti prie buitinės kanalizacijos tinklų, statybvietėje įrengiami nusodinimo šuliniai, o nuotekos ir atliekos iš jų išvežamos. Statybos metu mažinant oro taršą privaloma laikytis:

1. Vengti atviros ugnies kaitinant bitumą, vandenį;
2. Naudoti mažiau toksinių medžiagų;
3. Valyti ir laistyti privažiuojamo kelius, aikštes;
4. Mašinų varikliai privalo būti sureguliuoti taip, kad išmetamųjų dujų kiekis neviršytų leidžiamųjų normų;
5. Nedarbančios mašinos būtų su išjungtais varikliais.

Atliekant statybos darbus Statybos rangovas privalo garantuoti, kad nebūtų užterštas gruntinis vanduo (į gruntą nepatektų betono ar skiedinio likučiais bei rišamosiomis medžiagomis ir pan.)

5. Griaunami esami statiniai ir iškeliami inžineriniai tinklai

Griaunamų pastatų ir statinių nėra.

6. Susidarysiančių įvairių rūšių statybinių atliekų orientacinis kiekis, jų tvarkymo būdai, panaudojimo statybvietėje sąlygos

Mesti statybines atliekas be latakų ar kitų priemonių leidžiama iš nedidesnio kaip 3 m aukščio. Visas statybines šiukšles nuo stogo galima nuleisti tik apsauginiu vamzdžiu į numatytą konteinerį, kuris turi būti pastatytas su nedidesniu nei 5 laipsniai nuolydžiu.

Visos statybinės atliekos nuleidžiamos žemyn konteineriuose statybinių keltuvu, iš karto pakraunamos į autotransportą ir išvežamos į perdirbimo vietą, prieš tai sudarius sutartį su atliekas utilizuojančia įmone, kuri turi atitinkamą sertifikatą. Statybinės atliekos turi būti tvarkomos pagal „Atliekų tvarkymo taisyklės“. Atliekų susidarymo apskaita vykdoma elektroniniu būdu naudojant Vieningą gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinę sistemą (GPAIS), pildant atliekų susidarymo apskaitos žurnalą, vadovaujantis Atliekų susidarymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėmis. Statybvietėje turi būti rūšiuojamos susidarancios perdirbimui tinkamos atliekos ir pakartotinam naudojimui tinkamos konstrukcijos (medžiagos), rūšiuojamos kitos atliekos – antrinės žaliavos. Statybvietėje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	5	26	0

susidarančios: komunalinės atliekos; inertinės atliekos; perdirbti ir pakartotinai naudoti tinkamos atliekos, antrinės žaliavos; pavojingosios atliekos; netinkamos perdirbti atliekos. Asbesto turinčios statybinės atliekos statybvietėje turi būti tvarkomos pagal Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių ir Darbo su asbestu nuostatų reikalavimus. Dulkančios statybinės atliekos turi būti laikomos, kraunamos ir vežamos, vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymo „Dėl minimalių reikalavimų dulketumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietąsias medžiagas patvirtinimo“, Nr. D1-682 (2020-11-11) reikalavimais.

Pavojingos statybinės atliekos turi būti saugomos pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus ne ilgiau kaip 3 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos taip, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai. Neapdorotos nepavojingos statybinės atliekos gali būti sunaudojamos:

1. Statybvietėje, kurioje šios atliekos susidaro, tuo atveju, kai jų sunaudojimas numatytas statinio projekte kaip užpildas ar konstrukcinė medžiaga – inertinių atliekų (betonas, plytos, čerpės, keramika ir kt.) frakcija, kurios dalelių dydis ne didesnis kaip 150 mm ir mechaninis atsparumas tenkina konstrukcijai (užpildui) nustatytus reikalavimus, laikiniems keliams statybvietėje tiesti, gruntas;

2. Atliekų sluoksnių perdengimui sąvartnuose – pavojingomis medžiagomis neužterštas gruntas arba kitos savo fizine struktūra panašios inertines atliekos (pvz., atsijos, akmenų vatos atliekos ir pan.).

Pripažįstant statinį tinkamu naudoti, statinių pripažinimo tinkamais naudoti komisijai turi būti pateikti dokumentai, įrodantys, kad statybinės atliekos buvo perduotos atliekų tvarkytojui, arba pateikta statytojo (užsakovo) pažyma apie neapdorotų statybinių atliekų sunaudojimą.

Susidarančios statybinės ir griovimo atliekos:

Technologinis procesas	Pavadinimas	Agregatinis būvis	Kodas pagal atliekų sąrašą	Pavojingumas	Laikymo sąlygos	Mato vienetas, t	Nustatomi atliekų tvarkymo būdai
Buitinė veikla	Popierius ir kartonas	Kietas	20 01 01	Nepavojingos	Popieriaus dėžėje	0,015	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Buitinė veikla	Mišrios buitinės atliekos	Kietas	20 03 01	Nepavojingos	Konteineryje	0,09	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Betonas	Kietas	17 01 01	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	150,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Plytos	Kietas	17 01 02	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	290,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Čerpės ir keramika	Kietas	17 01 03	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	3,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Medis	Kietas	17 02 01	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	1,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Stiklas	Kietas	17 02 02	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	0,1	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Plastikas	Kietas	17 02 03	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	0,3	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Bituminiai mišiniai, kuriuose yra akmenų anglių dervos	Kietas	17 03 01*	Pavojingos	Sandarus metalinis konteineris	4,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui

Dokumento žymuo 24.299593-TP-SO.AR	Lapas	Lapų	Laida
	6	26	0

Statybos darbai	Akmens anglių derva ir gudronuotieji gaminiai	Kietas	17 03 03	Pavojingos	Sandarus metalinis konteineris	21,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Geležis ir plienas	Kietas	17 04 05	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	1,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Metallų mišiniai	Kietas	17 04 07	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	1,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Kabeliai, nenurodyti 17 04 10	Kietas	17 04 11	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	0,3	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Gruntas ir akmenys, nenurodyti 17 05 03	Kietas	17 05 04	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	1184,10	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Izoliacinės medžiagos, nenurodytos 17 06 01 ir 17 06 03	Kietas	17 06 04	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	5,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Statybinės medžiagos, turinčios asbesto	Kietas	17 06 05*	Pavojingos	Sandari plastikinė tara	0,5	Atiduodama atliekų tvarkytojui
Statybos darbai	Mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03	Kietas	17 09 04	Nepavojingos	Metaliniame konteineryje	5,0	Atiduodama atliekų tvarkytojui

Pastaba: Statybos rangovas darbų metu privalo tikslinti statybinių atliekų kieki.

Pastato rekonstravimo metu susidariusios statybinės atliekos: langai, lauko, tambūro durys, šaligatvio plytelės, radiatoriai, vamzdynai perduodami savininkams pagal aktą.

7. Gamybinės, ūkinės ar kt. veiklos ribojimo, sustabdymo ar nutraukimo sąlygos

Statybos darbų metu pastatas bus naudojamas. Statybos darbų zonos turi būti aptvertos, kad nepatektų pašaliniai asmenys. Darbo zonos turi būti pažymėtos laikiniais ženklais. Duris uždengiant polietileno plėvele. Esant poreikiui įrengti laikinas pertvaras (medinio karkaso ir OSB plokštės), kad pašaliniai asmenys nepatektų į remontuojamas patalpas. Visa esama įranga (ar baldai), kuri vėliau bus naudojama ar naujai įrengiama, taip pat visi langai ar durys visu statybos darbų vykdymo metu turi būti padengti elastine (ne mažiau 600 mikronų, elastingumas > 1000%) membrana. Membranai turi būti suteikiama ne mažiau kaip 6 mėnesių paviršių (vidaus) apsaugos garantija. Virš įėjimų privaloma įrengti apsauginius laikinus stogelius. Darbų grafiką suderinti su Užsakovu ir informuoti, dėl inventoriaus perkraustymo. Statybos darbų metu turi būti užtikrintas nenutrūkstamas inžinerinių tinklų veikimas. Šildymo sistemos darbai turi būti vykdomi šiltojo sezono metu. Technologinės pertraukos būtini tuomet, kai dėl oro ar kitų sąlygų nėra galimybės kokybiškai atlikti statybos darbų. Konkretų statybos darbų atlikimo grafiką, technologiją bei eiliškumą spręsti Rangovo statybos darbų technologiniame projekte.

Dokumento žymuo 24.299593-TP-SO.AR	Lapas	Lapų	Laida
	7	26	0

8. Autotransporto eismo keliuose ir gatvėse laikino ribojimo ar uždarymo galimybės ir sąlygos
Autotransporto eismo keliuose ir gatvėse laikinas ribojimas ir uždarymas nenumatoma.

9. Papildomo žemės sklypo statybos produktams ir konstrukcijoms sandėliuoti, statybiniam įrenginiams ir mechanizmams įrengti, laikiniems keliams ir inžineriniams tinklams nutiesti galimybės ir sąlygos

Statybvietė įrengiama rekonstruojamo pastato sklypo ribose. Jei statybinės medžiagos bus sandėliuojamos kitiems savininkams priklausančioje žemėje statybos rangovas privalo gauti raštišką sutikimą.

10. Aprūpinimo elektra, vandeniu ir kitais resursais, teritorijos apšvietimo, nuotekų šalinimo ar surinkimo galimybės ir sąlygos statybos metu

Rekonstravimo metu elektros energija gali būti nuo pastato elektros tinklų, suderinus su Užsakovu ir įrengus skaitliuką. Elektros energija gali būti tiekiamą nuo esamo elektros stulpo, prieš tai gavus prisijungimo sąlygas. Paskirstymo spintoje įrengiamas skaitliukas.

Statybos aikštelėje atvežamas ir pastatomas biotualetas arba įrengiama laikina kanalizacija nutekamiems vandenims ir įvairioms atliekoms pašalinti iš sanitarinių ir buitinių patalpų (dušinių, prausyklų, tualetų) į kanalizacijos tinklą. Į jį nukreipiamos buitinių patalpų nuotekos. O taip pat suderinus su UŽSAKOVU galima naudotis esamo pastato WC patalpomis. Ten kur važinės statybinė technika virš įrengtų inžinerinių tinklų privaloma uždenkti g/b kelio plokštėmis.

Laikinas vandentiekis pajungiamas nuo vandentiekio tinklų įrengiant skaitliuką. Klojami plastikiniai arba metaliniai vamzdžiai. Jei statyba vyks daugiau nei 1 metus vamzdžiai klojami giliau už įšalą arba žemės paviršiuje nuo šalčio izoliuotuose loviuose. Vasarą skirstomieji tinklai gali būti iš guminių ar audeklinių žarnų, nutiestų ant žemės, o magistraliniai – iš metalinių vamzdžių, įleistų į žemę arba paklotų ant žemės paviršiaus ir apsaugotų nuo pažeidimų. Geriamasis vanduo turi atitikti higienos reikalavimus. Laikinių inžinerinių tinklų pasijungimo taškai derinami su tuos tinklus eksploatuojančios įmonėmis bei užsakovu. Vienam žmogui pagal normas reikalingas poreikis yra 30 l/para. Statybos eigoje vanduo gali būti atvežamas į statybos aikštelę bakuose ar kitokiose tarose o taip suderinus su UŽSAKOVU naudoti vandenį iš esamų sanitarinių mazgų.

Laikinių inžinerinių tinklų pasijungimo taškai derinami su užsakovu. Ten kur važinės statybinė technika privaloma uždenkti g/b kelio plokštėmis. Įrengiant laikiną šildymo sistemą Rangovas privalo suderinti su UŽSAKOVU.

Įrengiamos laikinos buitinės patalpos: statybos vadovo patalpa, buitinės patalpos darbininkams, biotualetai, pasitarimų patalpa, apsaugos postas ir ratų plovimo punktas prie įvažiavimo į statybvietės teritoriją.

11. Reikalavimai statybos įrangai ir transporto priemonėms – orientacinis mechanizmų sąrašas

Medžiagos, dirbiniai, gaminiai bei įrenginiai turi atitikti Lietuvos Respublikoje galiojančių normatyvinių dokumentų reikalavimus, turėti atitikties sertifikatus ir atitikties deklaracijas arba kokybės pažymėjimus ir atitikti techninėse specifikacijose nurodytiems reikalavimams. Nenaudotinos degios ir degimą palaikančios, o taip pat asbesto turinčias medžiagas. Visos į statybvietę pateikiamos medžiagos turi būti gamintojo įpakavime su etiketėmis ir dokumentais, patvirtinančiais jų tapatybę.

Statybos metu pagal STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ reikalavimus turi būti atliktas paslėptų darbų patikrinimas.

Darbų pradžią rangovas suderina su užsakovu; statybos darbus galima pradėti tik tai po to, kai bus paruošta reikiama dokumentacija ir gautas statybos leidimas.

Turi būti užtikrintas privažiavimas prie pastato specialiosioms tarnyboms, esant poreikiui išardomas aptvėrimas, pastoliai ir pan.

Darbų pradžią rangovas suderina su užsakovu.

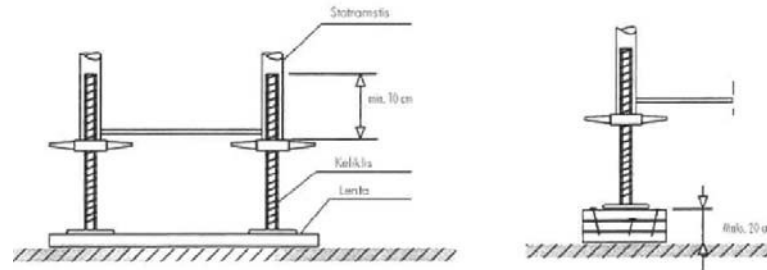
Renkantis pastolius statybai reikia įvertinti šias sąlygas:

1. Darbų apimtį ir pobūdį;
2. Darbų atlikimo vietą ir laiką;
3. Pagalbinių techninių priemonių naudojimą;
4. Numatomas apkrovas;

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	8	26	0

5. Darbuotojų, dirbančių vienu metu ant pastolių, skaičių;
6. Darbo vietos plotį ir aukštį;
7. Medžiagas, laikomas ant pastolių;
8. Pastolių pritvirtinimą, tvirtinimo tipą ir skaičių
9. Medžiagų kritimo pavojų. Technologiniame projekte turi būti nurodomas inventorinių pastolių tipas, keliamoji galia ir gamintojas. Pastolių tvirtinimo prie statinio būdai ir schemas;

Pastolių montavimą ir išmontavimą turi atlikti specialiai apmokyti darbininkai, turintys teisę šiems darbams atlikti. Surenkami inventoriniai pastoliai turi būti išbandyti ir turėti atitikimo sertifikatus. Pastoliai turi būti surenkami pagal projektinę schemą ir patikimai pritvirtinti prie pastato laikančių konstrukcijų. Prieš pradėdant montuoti pastolius, reikia įsitikinti, kad gruntas ir pagrindas, ant kurio surenkami pastoliai, yra tvirtas ir patikimas. Ant minkšto ir ką tik supilto grunto pastoliai turi būti montuojami naudojant papildomą atraminę plokštę. Draudžiama atrėmimui naudotini plytas ir blokelių.

Pastolių pagrindo įrengimas.

Pritvirtinimas turi atlaikyti tempimo ir spaudimo jėgas, kurios veiks naudojantis pastoliais. Tvirtinimo kronšteinai neturi išsikišti į judėjimo zoną. Pastoliai statomi tokia eilės tvarka ir tokiu būdu, kad juos statantis darbuotojas būtų saugus. PVZ, karkasinius pastolius reikia pradėti statyti nuo užlipimo ant pastolių vietos. Pastolių paklotą reikia dėti taip, kad jis nekristų. Galima naudoti papildomą gembinę darbo aikštelę ir kitas apsaugos priemones, kad nekiltų kritimo pavojus.

Aptvarai statomi, kai galima nukristi iš daugiau nei 1.3 m aukščio ant apačioje esančio pagrindo. Vidiniai aptvarai ant pastolių pakloto statomi tuomet, kai atstumas tarp pastato ir pastolių pagrindo didesnis nei 30 cm.

Kiekvieną dieną prieš atliekant darbus, atsakingas darbuotojas turi apžiūrėti ir patikrinti jų tvirtinimų vietas, atramas ir pastolių būklę. Pastolių dalis su trūkumais reikia nedelsiant šalinti. Eksploatacijos metu pastoliai turi būti švarūs, nuvalyti nuo sniego ir ledo. Kopėčių angos turi būti atitvertos ir uždengtos varstomais dangčiais. Naudojamas kopėčias reikia saugiai statyti ir patikimai pritvirtinti 60 – 70° kampų. Išoriniai aptvarai turi būti tokio stiprumo, kad apsaugotu nuo kritimo. Nuomojantis pastolius būtina reikalauti gamintojo instrukcijos lietuvių kalba, kur būtų aprašyta, kaip saugiai ir sveikatai nepavojingu būdu pastolius statyti, naudoti, keisti, ardyti, remontuoti ir gabenti.

Naudojimo instrukcijoje turi būti aprašyta pastolių paskirtis ir planuojamas naudojimo būdas. Be to, joje turi būti aprašytas nenaudotinas, bet ir galimas naudojimas ir pritaikymas. Pastolių naudinga apkrova neturi viršyti leistinos. Darbininkai dirbantys ant pastolių turi būti aprūpinti apsauginiais diržais. Diržų prikabinimas prie pastolių konstrukcijų turi būti patikimas.

Statinio statybos vadovas taip pat privalo:

1. Organizuoti ir techniškai vadovauti atliekant visus statinio statybos darbus pagal jam Reglamento suteiktą kompetenciją (tiesiogiai ar per jam pavaldžius darbuotojus);
2. Operatyviai spręsti visus statinio statybos klausimus ir, vadovaujantis įstatymais, Vyriausybės nutarimais, normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimais, priimti reikalingus sprendimus;
3. Priimti iš statinio statybos techninio prižiūrėtojo (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovo) nužymėtą statybvietės teritoriją, įteisinus tai priėmimo ir perdavimo aktu (bei prie jo pridedamais dokumentais);
4. Kartu su statinio statybos techniniu prižiūrėtoju (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovu) (dalyvaujant atitinkamų statinio statybos specialiųjų darbų vadovams) rengti paraiškas dėl prisijungimo sąlygų statybos laikotarpiui (jei tos sąlygos nebuvo nustatytos iki statinio projekto rengimo) energijai, vandeniui tiekti, ryšių paslaugoms tenkinti, laikiniams statiniams (pastatams,

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	9	26	0

- keliams, įvažiavimams, apvažiavimams, kėlimo kranams ir pan.) už statybvietės ribų įrengti, gauti tas sąlygas;
5. Įforminti normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nurodytus statinio statybos dokumentus, juos pildyti, saugoti ir perduoti statytojui (užsakovui) (jei šie dokumentai prarandami, rangovas turi juos atkurti savo lėšomis).
  6. Užtikrinti saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkos apsaugą bei tinkamas darbo higienos sąlygas statybvietėje bei statomame statinyje, taip pat gretimos aplinkos bei gamtos ir nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių apsaugą, šalia statybvietės gyvenančių, dirbančių, poilsiaujančių ir judančių žmonių apsaugą nuo statybos darbų keliamo pavojaus, be to, nepažeisti trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygų;
  7. Patikrinti ir perduoti statinio statybos techniniam prižiūrėtojui (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovui) laikančias statinio konstrukcijas, paslėptus statinio elementus ir darbus, dalyvaujant atitinkamų statinio statybos specialiųjų darbų vadovams ir statinio statybos specialiųjų techninių priežiūrų vadovams, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovui, atitinkamų statinio projekto vykdymo priežiūros dalių vadovams (jei tai numatyta statinio projekto vykdymo priežiūros sutartyje), pasirašyti perdavimo ir priėmimo aktus;
  8. Pristatyto į statybvietę produkto kokybę, kiekį, pavadinimą patikrinti ir, jeigu produktas atitinka reikalavimus, pasirašo lydinčius dokumentus;
  9. Baigiantis darbo pamainai darbus privalo priimti iš darbininkų. Esant neatitikčiais, nekokybiškai atlikti darbai ištaisomi. Darbininkai nepradeda darbo arba jo netęsia, kol neištaiso neatitikties.
  10. Pradėti vykdyti žemės darbus tik po to, kai gautas statybos leidimas arba įgaliotų savivaldybės ir valstybės tarnautojų raštiškus pritarimus, statinio projektą arba su žemės darbų vykdymo vietoje esančių požeminių statinių, susisiekimu komunikacijų savininkais (naudotojais, valdytojais) suderintą žemės darbų vykdymo aprašą ir schemą;
  11. Iškvieisti žemės darbų vykdymo vietoje esančių požeminių statinių, susisiekimu komunikacijų savininkus (naudotojus, valdytojus) ar jų atstovus ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki darbų pradžios pranešdamas jiems tikslų žemės darbų pradžios laiką ir vietą, taip pat, jei žemės darbus reikia vykdyti kelių (gatvių) bei kelio statinių apsaugos zonoje, informuoti teritorines policijos įstaigas;
  12. Žemės darbų vykdymo vietoje pažymėti esamų požeminių inžinerinių statinių vietas, kultūros paveldo objektų teritorijų bei jų apsaugos zonų, saugomų teritorijų bei jų apsaugos zonų ribas ir imtis priemonių apsaugoti statinius, derlingą dirvožemį, reljefą bei želdinius nuo galimos žalos;
  13. Nepradėti žemės darbų miestų aikštėse, gatvėse, privažiavimuose bei keliuose, kol nustatyta tvarka neįrengtos ir nesuderintos su policija apylankos bei techninės eismo reguliavimo priemonės; Dirbant gatvių ruožuose pagrindinės aptvėrimo priemonės yra: tvorelės, barjerai, nukreipiamosios gairės, nukreipiamieji kūgiai, virvelės su vėliavėlėmis, „STOP“ juosta, signaliniai žibintai. Darbuotojai privalo dėvėti signalines (oranžines) liemenes su atšvaitais.
  14. Prieš žemės darbų vykdymo pradžią veikiančių inžinerinių tinklų bei kitų inžinerinių statinių apsaugos zonose suderinti su jų savininkais (naudotojais, valdytojais) saugos priemones ir įvykdyti elektros, šilumos tinklų, naftotiekio, dujotiekio, kitų inžinerinių tinklų savininkų (naudotojų), valstybei priklausančių melioracijos statinių valdytojo atstovo nurodymus (šie nurodymai įrašomi į statybos darbų žurnalą);
  15. Prieš žemės darbų vykdymo pradžią patikslinti planą (geodezinę nuotrauką), jei statybos leidimas arba įgaliotų savivaldybės ir valstybės tarnautojų raštiški pritarimai (kai jie yra reikalingi) gauti daugiau nei prieš 1 metus.

Žemės kasimo ekskavatoriais darbus reikia vadovautis technologine schema. Neleidžiama kasti šlapio smėlio arba piltinio grunto nesutvirtinus iškasos sienelių. Statinio statybos vadovas privalo nuolat kontroliuoti darbus kasant labai drėgną ir šlapią gruntą.

Pėsčiųjų ir transporto eismui užtikrinti per griovius turi būti padaryti laikini tilteliai. Atliekant žemės kasybos darbus, būtina išsaugoti derlingąjį dirvožemio sluoksnį. Kasant komunikacijų tranšėjas per apželdintas teritorijas reikia kiek galima sumažinti kasamos teritorijos plotį. Iškastas gruntas, medžiagos ir judančios transporto priemonės privalo būti laikomos saugiu atstumu nuo iškasų. Kai reikia, privalo būti pastatyti tinkami aptvarai. Iš iškasų gruntas išmetamas ir sandėliuojamas ne arčiau kaip 0,5 m nuo jų krašto.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	10	26	0

Visas iškastas gruntas tvarkingai supilamas išilgai iškasų kraštų, su sąlyga, kad ji netrukdyt eismui, priėjimui prie pastatų ir pan. Jei tai trukdo, tai gruntas išvežamas į laikiną sąvartą, o vėliau atvežamas užpylimui. Statybinės mašinos ir transporto priemonės leidžiama pastatyti, jomis dirbti arba važiuoti šalia iškasų (duobių, tranšėjų, griovių ir kt.) su nesutvirtintais šlaitais tokiu atstumu, koks nurodytas statybos darbų technologijos projekte.

Kai statybos darbų technologijos projekte nėra nurodytas atstumas, rekomenduojamas minimalus atstumas nuo iškasų šlaito krašto iki artimiausios statybinės mašinos atramos ar transporto priemonės nustatomas pagal lentelę.

Mažiausias tranšėjų be įeinamos zonos plotis				
Tipinis klijimo gylis t	Iki 0,70 m	Nuo 0,70 m iki 0,90 m	Nuo 0,90 m iki 1,00 m	Nuo 1,00 m iki 1,25 m
Mažiausias tranšėjos plotis b	0,30 m	0,40 m	0,50 m	0,60 m

Laikytis saugaus atstumo tarp tranšėjos kraštų ir statybos transporto priemonių, statybos mašinų, kėlimo mechanizmų ir t. t.

Dirbant iškasose, šuliniuose privalo būti imtasi reikiamų saugos priemonių, kurios užtikrintų: ramsčių, klijinių, šlaitų ir pylimų patikimumą; pašalintų darbuotojų, medžiagų arba daiktų kritimo, vandens prasiskverbimo pavojų; pakankamą visų darbo vietų vėdinimą, kad oras būtų nekenksmingas ir nepavojingas sveikatai; leistų darbuotojams išsigelbėti kilus gaisrui, taip pat prasiskverbus vandeniui ar kitoms medžiagoms;

Prieš pradėdant žemės darbus, privalo būti atlikti matavimai, kad būtų nustatytas ir pašalintas arba kiek įmanoma sumažintas požeminių kabelių ir kitų inžinerinių tinklų keliamas pavojus; Iškasos privalo būti įrengtos taip, kad į jas būtų galima saugiai įeiti ir išeiti;

Iškastas gruntas, medžiagos ir judančios transporto priemonės privalo būti laikomos saugiu atstumu nuo iškasų. Kai reikia, privalo būti pastatyti tinkami aptvarai.

Darbininkams įlipti į iškasas ir plačias tranšėjas ar iš jų išlipti turi būti įrengtos 0,8m pločio lipynės su turėklais, o į siauras tranšėjas – pristatomosios kopėčios. Draudžiama darbininkams įlipti ir išlipti naudojantis šlaitų ramsčiais.

Esami veikiančios vidaus ir lauko inžineriniai tinklai statybos metu neturi būti pažeisti. Esant reikalui nustatyti elektros tinklo trasai iki žemės darbų pradžios iškviešti skirstomųjų tinklų bendrovės atstovą. Kasinėjimo darbus elektros tinklų apsauginėje zonoje galima vykdyti tik gavus skirstomųjų tinklų bendrovės skyriaus leidimą žemės kasimo darbams.

Vykdamas visus darbus, būtina vadovautis galiojančiais normatyviniais dokumentais, teisiniais aktais bei projektu.

Jei kasant gruntą aptinkami brėžiniuose ar plane (geodezinėje nuotraukoje) nenurodyti inžineriniai statiniai, archeologinis paveldas ar kultūros paveldo objekto vertingosios savybės, darbai laikinai sustabdomi. Statinio statybos rangovas ar Statantis ūkio būdu statytojas (užsakovas) išsiaiškina, kam priklauso inžineriniai statiniai, pareikalauja iš naudotojų juos užfiksuoti brėžiniuose, suderina tolesnės žemės darbų vykdymo priežiūros tvarką ir leidžia tęsti darbus. Jei atliekant žemės darbus aptinkamas archeologinis paveldas ar kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių, statinio statybos rangovas apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniiui, o šis informuoja Kultūros paveldo departamentą. Šiuo atveju žemės darbai gali būti tęsiami Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

Darbų vykdymas žiemos laikotarpiu:

1. Saugoti gruntą nuo peršalimo gruntui ir ribojimas atviras vandens nuvedimas.
  2. Pertraukų metu gruntas uždengiamas apšiltinimo sluoksniu arba atliekamas pašildymas;
  3. Statybos metu atliekami temperatūros ir grunto sistemingi stebėjimai. Stebėjimo rezultatai užfiksuojami darbų žurnale.
  4. Uždariams darbams aktai pildomi tik dalyvaujant projektuotojams.
  5. Pareikalavus projektuotojui pažeistas gruntas turi būti pašalintas ir pakeistas pašiltintu gruntu.
- Nuo darbų pradžios Rangovas privalo pildyti darbų žurnalą. Žurnale turi matytis darbų kokybė ir eiga, o taip pat visi duomenys ir aplinkybės (darbų pradžia ir pabaiga, medžiagų pristatymo laikas, medžiagų

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	11	26	0

pristatymo vėlavimo laikas, sugedusios technikos pašalinimas, Užsakovo pageidavimai bei pretenzijos ir visa kita kas gali įtakoti statybos vėlavimą priduoti statinį).

Pagrindiniai statyboje naudojami įrenginiai, mechanizmai ir transporto priemonės:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Techniniai rodikliai
1.	Mini ekskavatoriai vikšriniai (iki 0,25 m3)	32,0 kW
2.	Ekskavatoriai ratiniai (nuo 0,5 iki 1,0 m3)	97,00 kW
3.	Grunto volai (virš 10 t - vieno būgno)	105,00 kW
4.	Asfalto klotuvai	142,00 kW
5.	Asfalto tiekimo mechanizmai	160,00 kW
6.	Asfalto volai (nuo 5 iki 10 t)	60,00 kW
7.	Gudronatoriai su elektroniniu valdymu	235,00 kW
8.	Polių gręžimo įranga	110,0 kW
9.	Skrysciu kompleksas	
10.	Statybinė gervė	
11.	Perforatorius	0.75 kW
12.	Pjaustymo įranga	0.75 kW
13.	Suvirinimo aparatas	9.90 kW
14.	Vandens siurblys	1.20 kW
15.	Oro kompresorius	1.30 kW
16.	Optinis nivelyras	
17.	Pastoliai	
18.	Vibro plūktuvas	
19.	Statybinis keltuvas (kėlimo svoris 1500 kg, aikštelės matmenys 1,45 x 3,30 m, kėlimo aukštis iki 15 m)	6.10 kW
20.	Įranga laikančių konstrukcijų išramstymui	
21.	Statybvietės vaizdo stebėjimo sistema	

E - apytikslis elektros galingumo poreikis statybinei įrangai, kW;

E_{g1} = perforatorius (2,25kW);

E_{g2} = pjaustymo įranga (1,5 kW);

E_{g3} = suvirinimo aparatas (9.9 kW);

E_{g4} = vandens siurblys (1,2 kW);

E_{g5} = oro kompresorius (1,3 kW);

E_{g6} = betono siurblys ir/arba betono maišyklė (0,3 kW);

E_{g7} = statybinis keltuvas (6,1 kW);

$E=2,25+1,5+9,9+1,2+1,3+0,3+6,1= 21,25$ kW.

Išvardinti pagrindiniai mechanizmai ir jų kiekiai konkretizuojami rangovo technologiniame projekte.

Statybvietėje naudojama įranga privalo atitikti STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“ nustatytus reikalavimus.

12. Bendrieji statybos darbų statybvietėje saugos, sveikatos, higienos reikalavimai ir sąlygos

Prieš prasidedant statybos darbams Rangovas ir įmonės vadovas privalo įforminti aktą - leidimą, kuriame turi būti numatytos priemonės, užtikrinančios darbų saugą. Aptverti statybos aikštelę laikina tvora (2,0 m aukščio su 1,0 m apsauginiu stogeliu ten kur bus žmonių judėjimas). Tvora įrengiama nekasant grunto. Visi išėjimai į statybos aikštelę uždaromi, kad pašaliniai asmenys nepatektų į ją. Rangovas, suderinus su Užsakovu, privalo įrengti tris informacinius stendus. Taip pat įrengia statybvietėje vaizdo stebėjimo sistemą ir perduoda prisijungimus, prie jos, Užsakovui. Įrengia laikinas buitines patalpas (atskirai statybos vadovui ir kitiems darbuotojams) netoli rekonstruojamo pastato arba esant galimybei ir suderinus tai su užsakovu, laikinas buitines patalpas siūloma įrengti pastato laisvose patalpose. Statybos aikštelė nakties metu apšviečiama prožektoriais, kurie įrengiami nekasant grunto. Atstumas tarp atramų

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	12	26	0

25 – 30 m. Prie statybvietės įrengiami visi reikalingi laikini kelio ženklai. Turi būti įrengti saugūs vaikščiojimo takai, kurie negali vesti per pavojingas zonas, ties įėjimais įrengiami apsauginiai stogeliai apsaugai nuo krentančių medžiagų ar kitų daiktų.

Statybos metu statybvietėje darbdavys privalo užtikrinti:

1. Tvarką ir švarą;
2. Tinkamą darbo vietų išdėstymą, atsižvelgdamas į priėjimo prie šių darbo vietų sąlygas bei nustatydamas judėjimo kelius arba zonas;
3. Saugias įvairių medžiagų naudojimo ir tvarkymo sąlygas (pagal pateiktus sprendinius);
4. Darbo įrenginių ir įrangos techninę priežiūrą, jų patikrinimą prieš naudojimą ir reguliarią kontrolę, siekdamas pašalinti trūkumus, galinčius pakenkti darbuotojų saugai ir sveikatai;
5. Įvairių medžiagų atskyrimą ir jų sandėliavimo vietų įrengimą, jei tai ypač pavojingos žaliavos arba medžiagos, – tokių vietų ženklavimą (pagal pateiktus sprendinius);
6. Panaudotų pavojingų medžiagų tinkamą rūšiavimą, saugojimą ir perdavimą atliekų tvarkytojams (pagal pateiktus sprendinius);
7. Statybinių ir kitų atliekų rūšiavimą, saugojimą ir perdavimą atliekų tvarkytojams (pagal pateiktus sprendinius);
8. Darbų arba darbų etapų normalią trukmę ir eiliškumą, numatytus statybos darbų technologijos projektuose, darbų ar jų etapų trukmės koregavimą, atsižvelgdamas į darbų eigą;
9. Bendradarbiavimą tarp darbdavių, tarp savarankiškai dirbančių asmenų bei tarp darbdavių ir savarankiškai dirbančių asmenų;
10. Sąveiką su darbdaviu, kuris vykdo gamybinę veiklą teritorijoje, kurioje arba greta kurios yra statybvietė.

Kai statybvietėje numatomas darbas trunka ilgiau nei 30 darbo dienų ir tuo pačiu metu dirba ne mažiau nei 20 darbuotojų, prieš įrengiant statybvietę statytojas arba rangovas turi parengti darbuotojų saugos ir sveikatos planą ir ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki darbų pradžios privalo išsiųsti Valstybinės darbo inspekcijos inspektavimo (teritoriniam) skyriui pranešimą. Jei statybvietėje dirbs daugiau nei vienas statybos rangovas privaloma paskirti statinio statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatorių.

Darbų specifiika: 1) Darbai šiltuoju metų laiku: galima stogo remonto bei fasadų apšiltinimo darbai; 2) Darbai šaltuoju metų laiku: padidėjusi rizika pasitempti, pargriūti ir susižaloti. Privaloma valyti kelius, takus ir darbo vietas. Žiemos metu šias vietas barstyti, valyti nuo sniego ir ledo. Žiemos metu papildomai išduoti pirštines, žieminę avalynę ir žieminės striukes. Vykdamas stogo apšiltinimo darbus būtina saugotis apsnigtų konstrukcijų (prieš darbų atlikimą privaloma sniegą valyti kiekvieną dieną). Atliekant fasadų apšiltinimas naudoti papildomą šildymą (termožuolaidos).

Nenaudotinos degios ir degimą palaikančios bei asbesto turinčias medžiagas. Visos statybinės medžiagos atvežamos autotransportu. Visos į statybvietę pateikiamos medžiagos turi būti gamintojo įpakavime su etiketėmis ir dokumentais, patvirtinančiais jų tapatybę.

Sandėlių ir statybinių sandėliavimo aikštelių išdėstymas turi užtikrinti mažiausią statybinių mašinų, mechanizmų ir darbininkų judėjimą statybos aikštelėje, mažiausią pakrovimo ir iškrovimo operacijų skaičių, patogų privažiavimą, saugias darbo sąlygas. Išdėstant sandėlius laikomasi tokių reikalavimų:

1. Uždari ir pusiau atviri sandėliai pageidaujama, kad būtų ne krano veikimo zonoje, bet kuo arčiau darbo vietų;

2. Ruloninės ir apšiltinimo medžiagos turi būti laikomos kiek galima arčiau keltuvų ar krano veikimo zonoje;

3. Sandėliavimo aikštelių ribos turi būti ne arčiau nei 1 m nuo kelių. Tarp medžiagų ir konstrukcijų rietuvių šonų turi būti paliekamas 1 m tarpas. Toks pats tarpas paliekamas kas 20 m išilgai rietuvių.

Prieš statybos darbų pradžią statybvietėje turi būti įrengtas informacinis skydas, kuriame būtų nurodytas Rangovas ir Subrangovai, taip pat statybos darbų vadovo, projekto vadovo, subrangovų darbų vadovų ir techninės priežiūros vadovo kontaktai (telefono numeris, elektroninis paštas).

Visos pažeistos ar sugadintos dangos (privažiavimų, vaikščiojimo takų, žalių zonų) statybos darbų metu dėl Rangovo veiksmų, Rangovas, iki pastato pridavimo eksploatacijai, privalo atstatyti į prieš tai buvusią padėtį.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	13	26	0

Rangovas, baigęs statybos darbus iki pastato pridavimo eksploatacijai, privalo nuvalyti aptaškytas ar kitaip išpurvintas duris, langus, palanges, kitus skardos lankstinius, sienas, cokolį, nuogrindą, šaligatvio plyteles.

Darbai turi būti vykdomi dienos metu (nuo 7 iki 19 val.).

Kiekvieną savaitę turi būti organizuojamas statybos darbų vadovo, techninės priežiūros vadovo ir gyventojų atstovų darbų eigos aptarimo susirinkimus.

Medžiagų ir konstrukcijų sandėliavimas: siūloma medžiagas sandėliuoti pagal medžiagų gamintojų rekomendacijas. Vykiant darbus, draudžiama medžiagas ir konstrukcijas sandėliuoti koridoriuose ir praėjimuose.

Visos medžiagos rankiniu būdu, panaudojant skryščių komplektus. Sandėliuoti gruntą ir medžiagas virš esamų veikiančių inžinerinių tinklų draudžiama. Prie esamų inžinerinių tinklų žemės darbai vykdomi rankiniu būdu.

Statybinės medžiagos paduodamos į darbo vietą statybiniu keltuvu, gerve arba skryščiais per langus. Gervės tvirtinimo būdai, o taip pat laikino metalinio tinklo tvirtinimo būdas konkretizuojamas rangovo technologiniame projekte.

Statytojo atsakomybė.

Statytojas yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose nurodytų reikalavimų. Statytojas gali samdyti kitus asmenis ar įmones atlikti tam tikrus darbus, tenkančius statytojo atsakomybei. Statytojas išipareigoja leisti kitiems vykdyti koordinavimo funkciją, jei jis pats neturi reikalingos kvalifikacijos arba kompetentingo asmens, galinčio atlikti šią užduotį, tačiau statytojas yra atsakingas, kad darbo užduotys būtų atliktos gerai.

Bendros saugos priemonės, tenkančios atskiriems rangovams, turėtų būti surašytos saugos ir sveikatos plane.

Visi darbai turi būti vykdomi pagal „Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai“ keliamus reikalavimus.

Saugos ir sveikatos priemonių statybvietėje koordinavimas.

Statytojas turi koordinuoti visų darbdavių, kurie dirba statybvietėje saugos ir sveikatos priemones, nepaisant to, ar tai yra subrangovai, su kuriais jis pats nesudaręs sutarties. Statytojas koordinuoja saugos darbus:

1. Paskirdamas koordinatorių;
2. Pasirūpindamas, kad koordinatorius rengtų susirinkimus (eiliniai saugos susirinkimai turi būti rengiami mažiausiai kas 14 dienų);
3. Pasirūpindamas, kad koordinatorius statybvietėje palaikytų ryšį asmeniškai.

Saugos ir sveikatos planas turi būti prieinamas visiems asmenims statybvietėje visu statybų laikotarpiu. Visais darbo saugos klausimais būtina vadovautis Lietuvoje galiojančiais darbo saugos dokumentais. Ypatingą dėmesį būtina atkreipti į tai, kad:

1. Į statybos aikštelę draudžiama įleisti pašalinius asmenis;
4. Visi asmenys, esantys statybvietėje, privalo dėvėti apsauginius šalmsus;
5. Pavojingos zonos būtų pažymėtos gerai matomais įspėjamaisiais ir draudžiamaisiais ženklais, o darbo vietos būtų gerai apšviestos;
6. Daubos, tranšėjos, angos būtų aptvertos;
7. Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio ištisine papėdės juosta apačioje ir 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus - su viduriniu tašeliu, arba būtina naudoti kitas lygiavertes apsaugos priemones.
8. Keliamų gaminių prikabinimas bei pakėlimas būtų atliekamas patikrinta ir išbandyta įranga;
9. Kėlimo mechanizmai nebūtų perkrauti;
10. Objekte būtų vaistinė su vaistais, tvarsčių rinkinys ir kitos pirmosios pagalbos priemonės;
11. Gaminiai nebūtų perkeltami virš zonų už statybos aikštelės ribų (už tvoros), o taip pat virš zonų, kur yra žmonės;
12. Nebūtų žmonių po keliamomis konstrukcijomis, medžiagomis ir zonose, kur jos gali nukristi;
13. Nebūtų paliktos pakabintos konstrukcijos, medžiagos darbo pertraukų metu;
14. Darbininkai turi būti praėję darbų saugos kursą ir gavę pažymėjimus;
15. Darbininkai būtų aprūpinti specialia apranga ir individualios apsaugos priemonėmis pagal „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai“;

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	14	26	0

16. Dirbantieji ant stogo darbininkai būtų aprūpinti apsauginiais diržais;
17. Esami praėjimai nebūtų užkrauti statybinėmis medžiagomis;
18. Tiršto rūko, lijdros ar perkūnijos metu, o taip pat esant vėjui stipresniam kaip 15 m/s, darbai ant stogo ir pastolių būtų sustabdyti;
19. Ant stogo pavojinga zonos turi būti aptvertos, pakabinti įspėjamieji ženklai. Dirbti be aptvarų galima tik su saugos diržais, pritvirtintais darbų technologiniame projekte nurodytose vietose ar ten, kur nurodo statinio statybos vadovas.
20. Visi elektriniai mechanizmai, įrankiai būtų įžeminti;
21. Prijungti elektrinius šildymo įrenginius gali tik elektromonteriai, turintys ne žemesnę kaip pradinę elektrosaugos kvalifikaciją;
22. Dirbant su skiediniais, turinčiais cheminių priedų, reikia naudotis guminėmis pirštinėmis ir apsauginiais akiniais;
23. Elektros laidai neturi būti susiraizgę ir gulėti ant žemės;
24. Iki statybos pradžios būtų parengtas rangovo technologinis projektas; Statybines šiukšles draudžiama mesti iš pastato. Specialiai tam turi būti STOP juosta atitverta vieta, kad nesužeistų apačioje dirbančių žmonių;
25. Būtų paskirtas darbuotojas, atsakingas už darbo saugos priemonių įvykdymą;
26. Draudžiama dėti montavimo įrangą ant sienų ar perdangų kraštų;
27. Pastebėjus plieninio lyno nutrūkusią giją, draudžiama lyną naudoti darbui;
28. Draudžiama kelti neteisingai užkabintus gaminius;
29. Darbai aukštyje (5 m nuo žemės, perdengimo ar darbo pakloto paviršiaus ir didesniame aukštyje). Dirbti pavojingus (aukštalipio) darbus leidžiama tik darbuotojams, įgijusiems specialių žinių, turintiems praktinių įgūdžių ir atestuotiesiems nustatyta tvarka.
30. Pavojingose zonose leidžiama dirbti tik gavus paskyrą – leidimą.

Darbai naudojant mechanizmus

Kasant, transportuojant, iškraunant, išlyginant ir tankinant gruntą dviem ar daugiau savaeigėmis arba prikabinamomis kelių tiesimo mašinomis (skreperiais, greideriais, volais, buldozeriais ir kt.), judančiomis viena po kitos, tarp jų turi būti saugūs atstumai, nurodyti šiame plane. Jeigu darbui atlikti reikia, kad kelių tiesimo mašinų veikimo zonoje būtų darbuotojai, privaloma imtis tinkamų priemonių juos apsaugoti.

Dirbant kelių (gatvių) tiesimo ir statybos mašinomis draudžiama:

- įlipti, išlipti iš mašinos jos eigos metu;
- dirbti esant atidarytomis kabinos durelėms;
- dirbti su išjungtu švyturėliu;
- dirbti krovinių kėlimo įrenginių veikimo zonoje;
- nepritaikytoje kabinoje vežti žmones;
- stovėti ant judančios mašinos laiptelio;
- palikti veikiančią mašiną nuokalnėje;
- remontuoti esant įjungtam varikliui, kompresoriui ar esant oro slėgiui jungiamosiose žarnose.

Dirbant statybos mašinomis draudžiama:

1. įlipti, išlipti iš mašinos jos eigos metu;
2. dirbti su atviromis jos durelėmis;
3. dirbti kėlimo kranų veikimo zonoje;
4. stovėti ant veikiančios mašinos laiptelių;
5. palikti veikiančią mechanizmą be priežiūros;
6. palikti veikiančią mechanizmą įkalnėje/nuokalnėje, ant pylimų ir iškasų šlaitų;
7. remontuoti transporto priemonę, veikiančią jos varikliui, kompresoriui, esant slėgiui jungiamosiose žarnose.

Dirbant buldozeriu:

1. perstumiant gruntą įkalnėn, būtina stebėti, kad verstuvo peilis neišsmigtų į gruntą, draudžiama perstumti gruntą buldozeriais nuokalnėse arba įkalnėse, kurių nuolydis didesnis kaip 30° arba viršija nurodytą techniniame pase;
2. metant gruntą nuo verstuvo ant šlaito, buldozerio verstuvai neturi išsikišti užpylimo šlaito briaunos;

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	15	26	0

3. draudžiama keisti buldozerio važiavimo kryptį esant įgilintam verstuvui;
4. nedirbti molinguose gruntuose lyjant.

Dirbant gręžimo įrenginiu:

1. prieš pradėdant gręžimo darbus, išsiaiškinti, ar darbų zonoje nėra požeminių komunikacijų (dujotiekio, vandentiekio, kanalizacijos ir kitų tinklų), kabelių. Nedirbti požeminių komunikacijų ir kabelių apsauginėje zonoje;
2. gręžimo įrenginys, įtaisytas virš gręžinio taško, turi būti griežtai horizontalioje padėtyje;
3. nuleidžiant gręžimo mašinos atramas, prie jų neturi būti žmonių;
4. jeigu atramos sminga į gruntą, po jomis reikia padėti padėklus. Nepastačius atramų, dirbti draudžiama;
5. prieš įjungiant grąžtą ir prieš važiuojant atbuline eiga būtina įjungti garsinį signalą;
6. pervaziuojant pakeltu grąžtu darbo zonoje, reikia įsitikinti, kad užteks aukščio ir nebus užkliudyti statiniai ar laikini kabeliai.

Dirbant ekskavatoriumi:

1. ekskavatoriaus darbo aikštelė turi būti išlyginta, tvirtu pagrindu ir ne didesnio nuolydžio, negu nurodyta ekskavatoriaus pase. Jei ekskavatorius grimzta, būtina padėti paklotus;
2. dirbti po pakopų nuosvyromis ar kabančiais luitais (stogeliais) draudžiama. Pakopos aukštis neturi viršyti ekskavatoriaus maksimalaus kasimo aukščio;
3. dirbant ekskavatoriumi atbuliniu kastuvu draudžiama pasikasti po ekskavatoriaus atraminiu kontūru;
4. draudžiama pradėti dirbti be įspėjamojo garsinio signalo ir neįsitikinus, ar nėra žmonių ekskavatoriaus strėlės veikimo zonoje;
5. draudžiama statyti ekskavatorių nuogriuvos prizmės zonoje;
6. dirbti dviejose vienoje vertikalėje esančiose pakopose galima tik tada, kai atstumas tarp ekskavatorių ne mažesnis kaip 20,0 m;
7. kai vienoje pakopoje dirba du ir daugiau ekskavatorių artimiausias atstumas tarp jų turi būti ne mažesnis kaip didžiausių jų veikimo spindulių suma. Jei vienas jų arba abu yra draglainai reikia atsižvelgti įkaušo sėmimo spindulį;
8. jeigu gruntas purenamas smūginiais įtaisais, būtina ekskavatoriaus priekinį stiklą uždengti tinklu, 30 m zonoje neturi būti žmonių;
9. draudžiama ekskavatoriumi krauti negabaritinius krovinius: rąstus, luitus, lentas, gelžbetoninius gaminius ir kt.;
10. draudžiama po vikšrais ar ratais pakišti rąstus, akmenis ar kitus daiktus, siekiant ekskavatoriaus stabilumo;
11. kraunant gruntą, žmonėms draudžiama būti tarp ekskavatoriaus ir transporto priemonės;
12. kraunant gruntą į transporto priemonę ekskavatoriais, vairuotojui ir kitiems asmenims draudžiama būti kabinoje, nebent ji uždengta apsauginiu stogeliu.

Tankinant gruntą plūktuvais, sumontuotais ant savaeigių mechanizmų, reikia laikytis šių reikalavimų:

1. žmonės neturi būti arčiau kaip per 5 m nuo veikiančio plūktuvo;
2. mechanizmas neturi priartėti prie pylimo briaunos arčiau kaip per 3 m, o traktorius - arčiau kaip per 0,5 m, matuojant nuo vikšro.

Tankinat gruntą (savaeigiais, prikabinamais volais, pneumatinėmis vibravimo plokštėmis ar kt.), reikia laikytis šių reikalavimų:

1. veikiant plokštei negalima vibruojančios dalies liesti rankomis. Darbo pertraukų metu bei pereinant darbininkams iš vienos darbo vietos į kitą, vibravimo plokštė turi būti išjungta;
2. dirbant su kilnojama vibruojančiais įrankiais, įrenginiais būtina dėvėti apsaugančias nuo vibracijos pirštines ir avalynę, darbo metu kas 50 min. daryti 5-10 min. pertraukas, kurių metu pasivaikščioti, pamankštinti rankas ir kojas, trumpinti darbo laiką;
3. pneumatinio įrankio žarnas darbo metu tempti ir lenkti draudžiama. Neleistina, kad jos liestųsi su lynais, elektros kabeliais ir suvirinimo elektra įrankių laidais, kuriuose yra įtampa, taip pat su deguonies, acetileno ir kitų dujų žarnomis. Žarnos išdėstomos taip, kad per jas nevažinėtų transportas ir nevaikščiėtų žmonės;

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	16	26	0

4. pernešant, kilnojami pneumatiniai įrankiai, įrenginiai laikomi už rankenos; žarna turi būti suvyniota į žiedą. Draudžiama pernešti įrankį laikant už žarnos;
5. tankinimo mašinai važiuojant kietu pagrindu, vibravimo plokštė turi būti išjungta;
6. tankinant volais, atstumas tarp volų turi būti ne mažesnis kaip 2 m;
7. tankinant gruntą nereversiniais volais, neturinčiais atbulinio vaizdo veidrodžių, draudžiama važiuoti atbuline eiga.

Naudojant darbui elektrinius vibratorius reikia laikytis saugaus darbo su elektriniais kilnojamaiss įrankiais taisyklių ir nuostatų reikalavimų.

Išpurškiant autogudronatoriumi bitumines rišamąsias medžiagas ant dangos sluoksnių, būtina laikytis šių reikalavimų:

1. naudoti kvėpavimo apsaugos priemonės;
2. pripildyti cisterną tik per filtrą, siurbliui dirbant mažais arba vidutiniais apsisukimais;
3. draudžiama pilti į cisterną karštą medžiagą, jeigu cisternoje yra vandens, tirpiklio ir pan.;
4. draudžiama skiesti rišamąją medžiagą cisternoje bei būti po pripildyta cisterna.

Išpilant bitumą draudžiama būti arčiau kaip per 10,00 m nuo autogudronatoriaus skirstomųjų vamzdžių.

Dirbant klotuvui ar skirstytuvui darbininkams draudžiama būti mašinos bunkeryje arba savivarčio automobilio kėbule.

Draudžiama lipti į savivarčio automobilio kėbulą, sutrikus asfalto masės iškrovimui.

Užstrigusią automobilio kėbulę masę leidžiama iškrauti tik su specialiais grandikliais ar kastuvais ne trumpesniais nei 2,00 m kotais, darbininkui stovint ant žemės.

Kelio dangos tankinamos įvairių konstrukcijų volais. Darbui su volais vadovauja darbų vadovas.

Dirbant volu:

1. prieš pradėdamas darbą, mašinistas turi duoti signalą;
2. atstumas tarp dirbančių volų turi būti ne mažesnis kaip 5 m;
3. atstumas tarp prasilenkiančių volų- ne mažesnis kaip 1 m;
4. baigus darbą, apžiūrėtas ir nuvalytas volas pastatomas specialiai tam skirtoje vietoje.

Dirbant asfalto klotuvu:

1. prieš išskleidžiant bunkerį, nuleidžiant lyginimo plokštę ir prieš pradėdamas važiuoti, būtina garsiniu signalu įspėti aptarnaujančius darbininkus;
2. asfalto mišinį išpilti iš savivarčio į asfalto klotuvo bunkerį galima tik jam sustojus ir darbininkams pasitraukus į nepavojingą zoną. Užpakalinis savivarčio bortas atidaromas specialiais kabliais;
3. kelio darbininkas privalo stovėti ne arčiau kaip 1 m nuo asfalto klotuvo bunkerio, kad karštas asfalto mišinys nenudegintų;
4. kai asfaltas iš savivarčio kėbulo pilamas į klotuvo bunkerį, klotuvo mašinistas privalo žiūrėti, kad vairuotojas išpiltų asfaltą į bunkerį pagal klotuvo gamintojo instrukciją;
5. draudžiama asfalto klotuvo bunkerio šonus valyti jam judant. Išvertus mišinį, savivarčio kėbulą leidžiama valyti tik stovint ant žemės, su kastuvu, kurio kotas ne trumpesnis kaip 2,00 m. Draudžiama pasilipti ant savivarčio kėbulo jį valant;
6. kai asfaltas iš klotuvo bunkerio imamas semtuvais, darbininkas prie klotuvo turi prieiti iš šono;
7. klotuvo darbo aikštelės, laipteliai turi būti švarūs ir neslidūs, stebėti, kad nebūtų tepalo, asfalto, šiukšlių;
8. volai neturi priartėti prie klotuvo arčiau kaip per 5,00 m;
9. keliant klotuvą ant tralo, krano kabliai kabinami specialiose vietose, nurodytose klotuvo eksploatavimo instrukcijoje. Reguluoti keliamo klotuvo judėjimą galima virvių pagalba, draudžiama tai daryti rankomis;
10. keliant klotuvą ant tralo, draudžiama stovėti tarp tralo, krano ir keliamo klotuvo;
11. užvažiuojant klotuvu ant tralo, trapo nuolydis neturi viršyti klotuvo pase nurodytų dydžių. Draudžiama lyginti asfaltą priešais judantį volą.

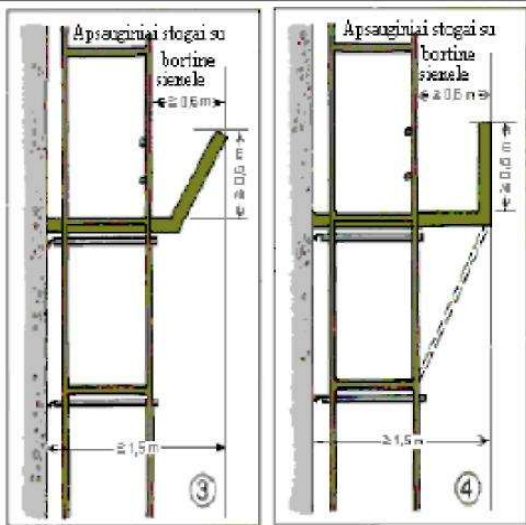
Pavojingų zonų šalia statinių ribos nustatomos:

Galimas krovinio kritimo aukštis, m	Mažiausias perkeliama (krentančio) krovinio nuolėkio atstumas, m

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	17	26	0

	krovinio, perkeliama kranu,	daiktų kritimo nuo statinio atveju
	kritimo atveju	
iki 10	4	3,5
iki 20	7	5

Apsauginiai stogeliai:

1. Apsauginiai stogai prie pastolių turi būti mažiausiai 1,50 m pločio, o jų išorinė pusė išsikišusi už pastolio mažiausiai 0,60 m.
2. Apsauginių stogų bortinės sienelės turi būti mažiausiai 0,60 m aukščio.
3. Apsauginiai stogai prie aukštybinių statinių turi būti iš kryžmai sudėtų 24 x 4 cm lentų su 10 cm tarpu tarp jų sluoksnių

Apsauginiai tinklai:

1. Apsauginius tinklus išdėstyti betarpiškai po darbo vieta.
2. Apsauginių tinklų akių plotis ne didesnis kaip 2,0 cm. *Triukšmo ir kitų kenksmingų veiksnių sumažinimo būdai statybos aikštelėje*. Esant 80 dB(A) ir didesniai triukšmui, reikia imtis saugos priemonių.

Triukšmo sumažinimas šaltinio vietoje arba jo kelyje iki darbuotojo. Darbo vietos turi būti pagrindinis triukšmo valdymo programų, įvertinančių tiek įrangą, tiek darbo vietos dizainą ir priežiūrą, tikslas.

Šį tikslą gali padėti pasiekti įvairios inžinerinio valdymo priemonės, tarp kurių galima paminėti šias:

- a) šaltinio izoliavimą, pakeičiant jo vietą, atskiriant jį pertvara, slopinant vibraciją metalinėmis ar hidraulinėmis spyruoklėmis arba tampriomis atramomis;
- b) triukšmo sumažinimą šaltinio vietoje arba jo kelyje – naudojant pertvaras ir barjerus, slopintuvus ar duslintuvus išmetimo skleidimo vietoje arba sumažinant pjovimo, ventiliatoriaus ar smūgio greičius;
- c) prevencinę priežiūrą: kai dalys susidėvi, gali pakisti triukšmo lygis.

Kolektyvinės reguliavimo priemonės.

Jei nėra galimybių tinkamai sumažinti triukšmą šaltinyje, reikia imtis tolesnių veiksmų mažinant triukšmo poveikį darbuotojams. Prie tokių veiksmų galima priskirti šiuos pakeitimus:

- a) darbo vietos – garso sugėrimas patalpoje (pvz., garsą sugeriančios lubos) gali duoti pastebimų rezultatų mažinant triukšmo poveikį darbuotojams;
- b) darbo organizavimo (pvz., darbo metodų, kuriuos naudojant triukšmo poveikis mažesnis, pritaikymą); ir
- c) darbo įrangos – tai, kaip darbo įranga sumontuota ir kur patalpinta, gali turėti didelę įtaką darbuotojų patiriamam triukšmo poveikiui.

Asmeninės apsaugos priemonės.

Asmeninės apsaugos priemonės (AAP), pavyzdžiui, ausų kamščiai ir ausinės, gali būti panaudojamos kaip paskutinė priemonė, kai jau išnaudotos visos galimybės pašalinti triukšmo šaltinį arba sumažinti triukšmą. Naudojant AAP reikia atsižvelgti į tokias aplinkybes:

1. Įsitikinti, kad pasirinktos tinkamos AAP, įvertinus triukšmą;

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	18	26	0

2. Pobūdį ir trukmę – jos taip pat turi būti suderintos su kitomis;
3. Apsaugos priemonėmis;
4. Darbuotojai privalo turėti galimybę pasirinkti tinkamas klausos apsaugos priemones, kad galėtų išsirinkti patogias;
5. Daugeliui darbuotojų, pavyzdžiui, vairuotojams, operatoriams, reikalingos ausinės su radijo ryšiu, dažniausiai turinčios veiksmingą triukšmo pašalinimo funkciją (VTP), užtikrinančios gerą ryšį ir iki minimumo sumažinančios nelaimingų atsitikimų riziką;
6. AAP turi būti tinkamai laikomos ir prižiūrimos;
7. Turi būti organizuoti mokymai, kurių metu būtų išaiškinta, kodėl būtinos AAP, kaip reikia jomis naudotis, jas saugoti ir prižiūrėti.

Labai pavojingi darbai:

1. Darbo vietos privalo būti įrengtos taip, kad darbuotojai nebūtų veikiami darbo aplinkos kenksmingų veiksnių (triukšmo, dujų, garų, dulkių ir kt.);
2. Darboviečių zonose, kurių ore yra kenksmingų ir/arba pavojingų medžiagų, nepakanka deguonies, yra gaisro ar sproginimo pavojus, būtina užtikrinti darbo zonos oro kontrolę ir imtis reikiamų priemonių darbuotojų saugai ir sveikatai apsaugoti;
3. Kai uždarus darbo aplinkos oras kelia pavojų darbuotojo sveikatai, darbuotojas, veikiamas pavojingos aplinkos, negali dirbti vienas. Privalo jį nuolat prižiūrėti ir turėti parengtas reikiamas priemones greitai ir efektyviai pagalbai suteikti.

Statybos aikštelėje prie buitinių patalpų, kur vyksta statybos darbai, gerai prieinamose vietose būtina įrengti priešgaisrinius postus (skydai su gesintuvais ir kitu priešgaisrinio inventoriu).

Pagal Bendrąsias gaisrinės saugos taisykles statybos darbų metu minimalus gesintuvų kiekis turi būti: 1000 m² pastato ploto 3 gesintuvai (4 kg) ir 2 gesintuvai (6 kg), ant pastolių kiekvienam aukštui 1 gesintuvas (4 kg). Bendras pastato plotas – 2136,63 m², aukštų skaičius – 2 vnt. Pastato viduje turi būti 7 gesintuvai (4 kg) ir 5 gesintuvų (6 kg) bei 1 gesintuvų ant pastolių po vieną kiekvienam aukštui.

Ypatingosios nuostatos dėl kopėčių naudojimo:

1. Kopėčios turi būti pastatytos taip, kad jomis naudojantis jos stovėtų stabiliai. Nešiojamosios kopėčios turi būti statomos ant nejudančio, tvirto ir tinkamo dydžio pagrindo, kad jų skersiniai būtų horizontalioje padėtyje. Pakabinamosios kopėčios, išskyrus virvines kopėčias, turi būti saugiai pritvirtintos taip, kad nejudėtų ir nesisuptų.
2. Nešiojamųjų kopėčių atramos turi būti apsaugotos nuo slydimo, pritvirtinant prie jų viršutinių ar apatinių galų bet kokį kopėčioms nuslysti neleidžiantį įtaisą ar panaudojant kitus slydimą eliminuojančius būdus. Kopėčios, kuriomis lipama į darbo vietą, turi būti pakankamai ilgos, kad kyšotų virš paaukštinimo, ant kurio reikia užlipti. Naudojant sudedamąsias arba ištraukiamąsias kopėčias, atskiros jų dalys turi būti tvirtai sujungtos viena su kita ir fiksuotos. Mobilios (perstumiamos) kopėčios turi būti pastatytos stabiliai ir lipant jos neturi judėti.
3. Kopėčios turi būti naudojamos taip, kad darbuotojai visada galėtų patikimai stovėti ant jų ir laikytis. Kai lipant kopėčiomis rankoje nešamas krovinys, jo svoris ir konfigūracija neturi trukdyti saugiai lipti ir laikytis.

Ypatingos nuostatos naudojant lynus, skirtus patekti į darbo vietas, jais kelti ir su jais dirbti:

patekti į darbo vietas ir dirbti naudojant lynus galima laikantis šių reikalavimų:

1. Lynų sistema turi būti sudaryta bent iš dviejų atskirai pritvirtintų lynų, kurių vienas naudojamas kėlimui, nuleidimui ir palaikymui (darbinis lynas), o kitas – kaip atsarginis (apsauginis lynas);
2. Darbuotojai privalo būti aprūpinti ir naudoti saugos diržus ar kitus apsauginius įtaisus, kuriais jie turi būti prisitvirtinę prie apsauginio lyno;
3. Prie darbinio lyno turi būti pritvirtintos saugios darbuotojų kėlimo ir nuleidimo priemonės bei automatinio blokavimo sistema, neleidžianti nukristi, jeigu darbuotojas nebegalėtų kontroliuoti savo judesio. Prie apsauginio lyno turi būti pritvirtintas mobilus darbuotojo judesius sekantis įtaisas, apsaugantis darbuotoją nuo kritimo;
4. Įrankiai ir kiti darbuotojo naudojami reikmenys turi būti pririšti prie saugos diržo ar atramos arba pritvirtinti taip, kad negalėtų nukristi;
5. Darbuotojo kėlimas ir darbai naudojant lynus turi būti prižiūrimi taip, kad pavojaus atveju darbuotoją būtų galima nedelsiant išgelbėti;

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	19	26	0

6. Darbuotojai, kurie naudoja lynus, skirtus patekti į darbo vietas, jais kelia krovinius ar su jais dirba, privalo būti specialiai apmokyti Instrukravimo, mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais nuostatų nustatyta tvarka atlikti tokius darbus, ypač gelbėjimo darbus. *Priešgaisrinė sauga statybos aikštelėje ir atliekant atskirus darbus.* Už objekto priešgaisrinę saugą atsakingas vadovas (darbdavys).
7. Atsižvelgiant į statybos pobūdį ir statybvietsės ypatybes, patalpų matmenis ir paskirtį, naudojamus įrenginius, fizines ir chemines naudojamų medžiagų savybes bei galimą didžiausią darbuotojų skaičių, privalo būti numatytas pakankamas kiekis reikiamų pirminių gaisro gesinimo priemonių ir, jei būtina, privalo būti įrengti gaisrinės signalizacijos įrenginiai;
8. Gesinimo įranga, gaisrinės signalizacijos įrenginiai privalo būti tvarkingi ir veikiantys, reguliariai prižiūrimi ir tikrinami.
9. Nustatyta tvarka periodiškai turi būti atliekami pirminių gaisro gesinimo priemonių ir gaisrinės signalizacijos bandymai bei rengiami praktiniai užsiėmimai apmokant darbuotojus;
10. Pirminės gaisro gesinimo priemonės privalo būti: išdėstomos matomose ir prieinamose vietose, lengvai pasiekiamos bei paprastos naudoti; nustatyta tvarka paženklintos, ženklai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose. Priešgaisrinei saugai reikalingų pravažiavimų minimalūs parametrai sklype. Privalo būti laisvas privažiavimas visą parą prie pastato spec. tarnyboms o taip pat paliktas reikiamas apsisukimo spindulys. Teritorijoje turi būti nustatytos medžiagų laikymo vietos, jos turi būti specialiai ženklinamos. Medžiagas ir žaliavas *privaloma* laikyti grupėmis pagal joms gesinti naudojamas priemones (vanduo, putos ir t. t.), taip pat pagal jų pavojingumą gaisro atžvilgiu. Teritorijoje turi būti išdėstomos pirminės gaisro gesinimo priemonės. Darbų atlikimo vietoje degių medžiagų kiekis neturi būti didesnis, negu reikia vienai darbo pamainai. Gretimų sklypų (statinių) priešgaisrinė sauga statybos metu. Laikytis visų privalomų priešgaisrinių reikalavimų dėl sklypo užstatymo ir saugaus atstumo tarp pastatų. Lengvai užsiliepsnojančios statybinės medžiagos negali būti sandėliuojamos arti pastato, prie jų turi būti įrengtas priešgaisrinis punktas su reikiamu inventoriu. Prieigose prie šių vietų turi būti atitinkami išpėjamieji užrašai arba ženklai. Statomose pastatuose draudžiama įrengti laikinus lengvai užsiliepsnojančių, degių skysčių ir dujų balionų sandėlius. Medžiagas ir žaliavas privaloma laikyti grupėmis pagal joms gesinti naudojamas priemones (vanduo, putos ir t. t.), taip pat pagal jų pavojingumą gaisro atžvilgiu. Privalo būti nustatytos rūkymo vietos. Ruberoido sandėliavimo patalpa nuo statomų pastatų turi būti ne arčiau kaip 24 m. Stogdengio darbo vietoje privalo būti ne mažiau kaip du avariniai išėjimai (kopėčios ar pan.) ir gaisro gesinimo komplektas.

Pranešimai apie įvykius darbe, nelaimingus atsitikimus pakeliui į darbą ar iš darbo

Darbdavys turi informuoti kiekvieną darbuotoją apie jo pareigą nedelsiant pranešti apie įvykį darbe ar nelaimingą atsitikimą pakeliui į darbą ar iš darbo.

Darbuotojas, nukentėjęs dėl įvykio darbe, nelaimingo atsitikimo pakeliui į darbą ar iš darbo, jeigu pajėgia, taip pat asmuo, matęs įvykį arba jo pasekmes, privalo nedelsdamas apie tai pranešti padalinio vadovui, darbdaviui atstovaujančiam asmeniui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai arba darbuotojų saugos ir sveikatos specialistui.

Darbdavys nedelsdamas suteikia dėl įvykio darbe nukentėjusiam darbuotojui pirmąją pagalbą, iškviečia greitosios medicinos pagalbos tarnybą, prireikus nuveža nukentėjusį darbuotoją į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, organizuoja įvykio darbe tyrimą.

Darbdavys nedelsdamas telefonu, faksu ar elektroniniu paštu privalo pranešti atitinkamai teritorinei prokuratūrai, Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui ir vienam iš nukentėjusio darbuotojo šeimos narių (tėvui, motinai, vaikui, broliui, seseriai, sutuoktiniui arba asmeniui, su kuriuo bendrai gyvena neįregistruojamas santuokos (toliau – šeimos atstovas), apie kiekvieną įvykį darbe ir nelaimingą atsitikimą pakeliui į darbą ar iš darbo, dėl kurio darbuotojas mirė, taip pat jeigu darbuotojas miršta dėl nesusiėjusios su darbu ligos arba sunkiai pakenkta darbuotojo sveikatai ar manoma, kad sunkiai pakenkta darbuotojo sveikatai. Darbdavys Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui išsiunčia pranešimą apie įvykį darbe.

Darbdavys nedelsdamas privalo pranešti apie įvykius darbe, kai darbuotojas patiria žalą sveikatai dėl:

1. statinio avarijos – Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos;
2. pavojingojo objekto, kitų objektų ar įrenginių avarių, gaisro, sprogimo – Priešgaisrinės

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	20	26	0

apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos;

3. avarijos, įvykusios vežant pavojingus krovinius, – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos ir Valstybinei kelių transporto inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos;

4. energijos tiekimo (elektros, šilumos, dujų, naftos ir jos produktų gamybos, perdavimo, paskirstymo) sutrikimo – Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos;

5. įvykio darbe, įvykusio profesinio mokymo teikėjo mokiniui ar aukštosios mokyklos studentui per jo praktinį mokymą įmonėje, įstaigoje, organizacijoje ar kitoje organizacinėje struktūroje ar dirbant pas darbdavį fizinį asmenį (toliau – įmonė), – atitinkamai mokymo įstaigai.

Asmens sveikatos priežiūros įstaiga, suteikusi medicinos pagalbą darbuotojui, nukentėjusiam dėl įvykio darbe, dėl kurio sunkiai pakenkta darbuotojo sveikatai arba darbuotojas miršta, apie įvykį nedelsdama telefonu, elektroniniu paštu ar faksu privalo pranešti Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui ir darbdaviui.

Apie įvykius darbe, nelaimingus atsitikimus pakeliui į darbą ar iš darbo, įvykusius ne įmonės teritorijoje dėl geležinkelio, vandens, oro transporto, automobilių, traktorių ar kitų savaeigių mašinų eismo saugumo taisyklių pažeidimo, eismo įvykį tirianti valstybės institucija ar įstaiga nedelsdama raštu praneša nukentėjusio darbuotojo darbdaviui. Jeigu dėl eismo įvykio sunkiai pakenkiama darbuotojo sveikatai arba darbuotojas miršta, darbdavys apie tai praneša Nuostatų 9 punkte nustatyta tvarka.

Pranešimai apie įvykius darbe, įskaitant mirtį darbe dėl ligos, Valstybinėje darbo inspekcijoje registruojami vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus patvirtintos formos žurnale. Pranešimai apie nelaimingus atsitikimus pakeliui į darbą ar iš darbo registruojami darbdavio nustatyta tvarka.

Pirmosios medicininės pagalbos priemonės (vaistinė) su visa būtinais pirmosios medicininės pagalbos medikamentais ir kitomis medicininėmis priemonėmis pastatomas buitinėse patalpose ir pagal darbų vadovus nurodytose darbo zonose. Pirmosios pagalbos rinkinį bendruoju atveju turi sudaryti:

Medicinos priemonių (prietaisų) ir kitų priemonių pavadinimas	Kiekis
1. Sterilūs įvairių dydžių pleistrai	10 vnt.
2. Pleistras (ruloninis)	1 vnt. (ne mažiau kaip 5 m)
3. Sterilus spaudžiamasis tvarstis, kurio sterilus padelis ne mažesnis kaip 10 cm x 10 cm, pats tvarstis ne mažesnis kaip 15 cm x ir 180 cm	1 vnt.
4. Nesterilus tvarstis	5 vnt. (ne mažiau kaip po 5 m ilgio)
5. Palaikomasis trikampio formos tvarstis	2 vnt.
6. Pirmosios pagalbos žirkklės	1 vnt.
7. Speciali antklodė, skirta paguldyti ar apkloti nukentėjusįjį, ne mažesnė kaip 130 cm x 200 cm	2 vnt.
8. Sterilus žaizdų tvarstis, ne mažesnis kaip 5 cm x 10 cm	10 vnt.
9. Vienkartinės medicininės pirštinės	2 komplektai (po 2 vnt.)
10. Vienkartinės apsauginės plėvelės / pirmos pagalbos gaivinimo kaukės dirbtiniam kvėpavimui atlikti	2 vnt.
11. Vienkartinis šalčio maišelis	2 vnt.
12. Turniketas, skirtas stipriam (masyviam) kraujavimui galūnėse (rankose, kojose) stabdyti	2 vnt.
13. Atmintinė – pirmosios pagalbos teikimo aprašymas arba atmintinė, turniketo naudojimo taisyklės	1 vnt.

Įvykus rimtam susižeidimui ar kitai rimtai traumai, nukentėjusiam pirmiausia vietoje pagal galimybes suteikiama pirmoji medicininė pagalba bei iškviečiama bendruoju pagalbos telefonu Nr. 112 greitoji medicininė pagalba ir nedelsiant apie įvykį pranešama teritorinei darbų saugos inspekcijai.

Statybvietėje nuolat turi būti pagrindinės pirmosios pagalbos priemonės ir darbuotojai, esant reikalui, galėtų jomis pasinaudoti. Šios priemonės turi būti visiems gerai matomose ir informaciniais ženklais paženklintose vietose, kuriose turi būti iškabinti ir gelbėjimo tarnybų telefonų numeriai.

Gaisras. Gelbėti žmonių gyvybę:

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	21	26	0

1. Nelaimingo atsitikimo vietoje nutraukiami darbai ir duodamas pavojaus signalas visiems asmenims, esantiems darbo vietoje (statybvietyje).

2. Palikti teritorija – iškviesti visus, iskaitant nukentėjusiuosius.

Sustabdyti nelaimingą atsitikimą:

1. Patikrinti gaisro ar dūmų išplitimą.

2. Jei įmanoma, nedelsiant užgesinti gaisrą gaisrinės saugos priemonės.

3. Plintant dūmams, užgesinti dūmų šaltinį.

Kviesti pagalbą – skelbti gaisro pavojų (jei gaisro neįmanoma užgesinti nedelsiant, kviesti pagalbą 112):

1. Gaisro vieta ir kas dega.

2. Jei yra, ypatingos sąlygos ir pavojai. Informuoti jai teritorijoje yra dujų balionai, cheminės ar sprogios medžiagos.

3. Pranešti apie nukentėjusių žmonių skaičių.

4. Iš kur skambinama – tel. Nr.

5. Susitarti susitikimo vietą kur pasitiksime pagalbą.

6. Pasirūpinti, kad kas nors pasitiktų susitikimo vietoje.

7. Nepamiršti, kad pokalbį baigia avarinės pagalbos tarnyba.

Gaisro gesinimas ir evakuacija:

1. Jei įmanoma, pradėti gesinti gaisrą turimomis gesinimo priemonėmis.

2. Išjungti elektros srovę ir dujas, uždaryti duris ir langus.

3. Pasirūpinti, kad teritorijoje neliktų žmonių.

Informuokite:

1. Su statybvietyės vadovybe, taip pat jei gaisrą užgesino savo jėgomis.

2. Su saugos ir sveikatos koordinatoriumi.

Kai avarija įvyksta statybos darbų metu statybos rangovas (kai statyba vykdoma ūkio būdu – statytojas (užsakovas), o kai įvyksta naudojamo statinio avarija – statinio naudotojas ir (arba) statinio techninis prižiūrėtojas privalo nedelsdamas:

1. Organizuoti ir suteikti pagalbą nukentėjusiems asmenims;

2. Imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta tolesnių avarijos pasekmių;

3. Pranešti apie avariją teisėsaugos institucijai, jei yra nukentėjusių žmonių;

4. Užtikrinti statinio avarijos vietos apsaugą nuo poveikio, galinčio trukdyti tirti avarijos priežastis;

5. Pranešti apie avariją savivaldybės administracijos direktoriui (jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui), Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos, viešojo administravimo subjektui, atliekančiam statinio naudojimo priežiūrą; jei avarija įvyko statybos metu, – taip pat statytojui (užsakovui), statinio statybos techninės priežiūros vykdytojui ir statinio projektuotojui. Jeigu įvyksta avarija, dėl kurios buvo (gali būti) užteršta aplinka, – už aplinkos apsaugą atsakingai institucijai;

6. Jei statinio avarija įvyko dėl energetikos ar potencialiai pavojingų įrenginių avarijos arba jei dėl statinio avarijos buvo pažeisti šie įrenginiai, taip pat apie tai pranešti atitinkamoms valstybinės priežiūros bei kontrolės institucijoms, o branduolinės energetikos objektų avarijos atveju – taip pat Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai;

7. Aprašyti statinio būklę po avarijos, statinio pakitimus ir jų atsiradimo vietas.

13. Aplinkosaugos ir trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimai

Atlikus statybos darbus sugadintos dangos atstatomos į pradinę padėtį. Šildymo sistemos bei langų ir durų keitimo darbai turi būti vykdomi ne šildymo sezono metu. Statybos darbai turi būti vykdomi taip, kad trečiųjų asmenų interesai nebūtų pažeisti, pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 6 str. 4 dalies reikalavimus.

Atstatomų dangų konstrukcija ir atstatomų ruožių ribos: išardyta danga atstatoma vadovaujantis šiomis taisyklėmis: šaligatvių danga atstatoma išardytame plote, o tais atvejais, kai nuo išardytos šaligatvio dalies iki jo krašto lieka ne daugiau kaip 0,5 m pločio juosta, danga atstatoma iki pat šaligatvio krašto, o jo pagrindas atstatomas tik išardytame plote. Sugadintas apželdintas plotas iš naujo apželdinamas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	22	26	0

14. Statinių statybos ir statybos darbų eiliškumo grafikas

Projekte numatyta atlikti šiuos darbus: projekte numatoma lopšelio - darželio rekonstravimas. Numatomas pastato atitvarų (fasado, stogo, cokolio, pamatų, grindų) šiltinimas, langų ir durų keitimas, lauko laiptų keitimas, panduso bei nuogrindos įrengimas, lauko laiptinių išardymas ir naujų įrengimas, vidaus patalpų perplanavimas ir remontas, inžinerinių sistemų keitimas ir naujų įrengimas. Sklypo aplink pastatą sutvarkymas. Darbų eiliškumas bei inžinerinių tinklų atjungimas turi būti suderintas su rekonstruojamo statinio administracija. Statybos darbai vykdomi pagal darbo projektą sekančia tvarka:

- Demontuojama esama nuogrinda, atkasamas cokolis, ardomi lauko laiptai. Įrengiami nauji pamatai lauko laiptinėms bei pastato viduje po naujai įrengiamomis konstrukcijomis. Ant pamatų įrengiamas hidroizoliacijos sluoksnis ir pritvirtinama šilumos izoliacija, sutankinamas gruntas. Atsikasant cokolinę dalį nepažeisti esamų inžinerinių tinklų, atsikasus inžinerinius tinklus papildomai išramstyti/pakabinti. Darbus vykdant prie inžinerinių tinklų (apsaugos zonoje) patikslinti jų vietą ir išskiesti eksploatuojančios organizacijos atstovus. Cokolio šiltinimo darbus galima atlikti tik šiltuoju metų laiku. Grunto kasimas prie esamų tinklų turi būti vykdomas rankiniu būdu. Įrengiami lauko inžineriniai tinklai. Esant poreikiui gruntinis vanduo turi būti pažeminamas siurblių/adatinių filtrų pagalba. Įrengiami nauji lauko laiptai, pandusas ir išorinės laiptinės. Vykdant darbus prie įėjimų į pastatą, pašalinių žmonių judėjimas draudžiamas. Aplink pastatą ant paruošto tvirtu pagrindo montuojami pastoliai su užlipimo kopėčiomis, tvirtinami prie fasado, įrengiamas apsauginis tinklas arba statybinė plėvelė apsaugai nuo dulkių sklidimo. Statybos metu (apsaugai nuo griūties) privalo būti išramstytos konstrukcijos iki tol kol bus suformuotas laikantysis karkasas, išramstymo sprendinius detalizuoti statybos darbų technologiniame projekte. Įrengiamos angos, virš jų sąramos. Įrengiamos grindys su visais pagrindais. Įrengiamos naujos denginio konstrukcijos, apšiltinamas stogas, įrengiama nauja danga. Pakeičiami langai, išorės ir tambūro durys. Atliekami fasado valymo darbai. Atliekamas atskirų vietų fasado remontas. Apšiltinamos išorinės sienos. Įrengiama nuogrinda. Įrengiami nauji projekte numatyti inžineriniai tinklai (vandentiekis, buitinės ir lietaus nuotekos, šilumos punktas, šildymas, vėdinimas, elektra, automatika, elektroninių ryšių, ir gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos).

- Išardytos esamos medžiagos (statybinės atliekos) nuleidžiamos žemyn polietileniniu vamzdynu (dengtu mediniu loviu) arba išnešamos rankiniu būdu, pakraunamos į autotransportą ir išvežamos į statybinių atliekų perdirbimo vietą; nuleidžiant statybines atliekas ir šiukšles žemyn bei pakraunant jas į autotransportą, jas laistyti vandeniu, tikslu sumažinti dulkių sklidimą.

- Pastato inžinerinių tinklų keitimo darbai pradedami nuo magistralinių tinklų keitimo, vėliau keičiami likę tinklai.

- Įrengiamos kiemo aikštelės ir kita įrenginiai. Baigus visus išorės apdailos ir žemės darbus sutvarkomas sklypas (išardomas laikinas apsauginis tinklas, išardomi pastoliai, išvežamos statybinės atliekos ir t. t.) sugadintos dangos atstatomos į pradinę padėtį.

Konkretų statybos darbų atlikimo grafiką, technologiją bei eiliškumą spręsti Rangovo technologiniame projekte.

Priimta statybos darbų trukmė yra 12 mėnesių. Darbai bus vykdomi viena pamaina. Užsakovo ir rangovo susitarimu statybos trukmė gali būti ir kitokia. Projektą įgyvendinti ir priduoti naudojimui numatoma dviem etapais, pirmu etapu pastatas su jam funkcionuoti reikalingais lauko inžineriniais tinklais, antru etapu sklypo sutvarkymas.

Eil. Nr.	Darbų pavadinimas	Statybos darbų trukmė 1 etapas		
		1 mėn.	2 – 11 mėn.	12 mėn.
1.	Paruošiamieji darbai	_____		
2.	Statybos darbai išorėje		_____	
3.	Statybos darbai viduje		_____	_____
4.	Baigiamieji darbai			_____

Pastaba: Tikslų medžiagų sandėliavimo, atvežimo į statybos aikštelę, darbų eiliškumas, pateikiamas statybos rangovo parengtame technologiniame projekte suderinusi su užsakovu. Ji gali koreguoti arba dalinai keisti statybos organizavimo aprašyme priimtus sprendimus, jei tai nepakenks darbų kokybei bei nepažeis darbo saugos reikalavimų.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	23	26	0

Statybos ribojimas ar dalinis konservavimas: statinio konservavimo darbai atliekami (jei numatoma ilgesnė kaip 3 mėnesių Statybos sustabdymo trukmė). Statinio konservavimo darbai turi būti atlikti per 30 kalendorinių dienų nuo Statybos sustabdymo, išskyrus atvejus, kai statinio konservavimo darbams pirkti, taikant viešųjų pirkimų įstatymą, konservavimo projekte numatytas ilgesnis šių darbų atlikimo terminas. Statytojas atlieka statinio konservavimo darbų techninę priežiūrą vadovaudamasis statybos techniniu reglamentu STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“. Statytojas atsako už užkonservuoto statinio priežiūrą iki jo Statybos atnaujinimo. Statytojas, neužtikrinęs statinio konservavimo darbų atlikimo Aprašo nustatyta tvarka, atsako už nelaimingus atsitikimus statybvietėje, aplinkos taršą iš statybvietės, taip pat už avarijas ir statinio konstrukcijų deformacijas sustabdžius statybą pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

Inžinerinių sistemų hidraulinių ar kitų bandymų trukmė, būtinos technologinės pertraukos: inžinerinių sistemų bandymų trukmė yra užsakovo ir rangovo rangos darbų sutarties, technologinio projekto, ar konkursinės medžiagos sudėtinė dalis. Nuotekų trasos ir šulinių išbandymas vykdomas nuo šulinio iki šulinio. Tarp šulinių nuo magistralės atsišakančios trumpos drenos išbandomos vienu metu drauge su magistraliniu kolektoriumi. Ilgos atšakos išbandomos atskirai. Visi kolektorių vamzdžiai gerai išvalomi ir išbandomi. Rangovas nustatyta tvarka praneša apie savo ketinimą vykdyti vamzdžių išbandymus. Net, jeigu išbandymas atliktas sėkmingai, pastebėjus tekant vandenį iš bet kokio vamzdžio ar sujungimo, vamzdis pakeičiamas, o sujungimas sujungiamas iš naujo, nustatyta tvarka, išbandymas kartojamas, kol tekėjimas sustabdomas. Savitakinių nuotekų vamzdyno išbandymas prasideda nuo žemutinių nuotekyno galų ir reikiamos prijungtosios atšakos užkempamos tinkamais vandeniui nelaidžiais kamščiais ir vamzdžių sistema užpildoma vandeniu. Susigerti leidžiama vieną valandą. Išmatuojamas vandens nuostolis per 30 minučių: iš matavimo indo kas 10 min. įpilama vandens, pasižymint, kiek vandens reikia įpilti, kad statvamzdyje atsistatytų pradinis vandens lygis. Vidutinis įpilamo vandens kiekis negali viršyti norminiuose dokumentuose nurodytų reikšmių. Slėginių vamzdynų hidrostatinis bandymas atliekamas vadovaujantis STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ ir standartu LST EN 805:2004 Vandentieka. Lauko sistemos ir jų dalys. Reikalavimai. Slėginių vamzdynų naudojimo taisyklėmis Nr.4-366 Sumontuotų vamzdynų bandymas vykdomas dviem etapais: 1) išankstinis bandymas stiprumui ir hermetiškumui; 2) galutinis bandymas stiprumui ir hermetiškumui. Prieš atliekant bandymą slėgiu, reikia laikytis šių reikalavimų: 1) galinės aklės sumontuotos ant visų bandomos sistemos galų; 2) visos galinės aklės turi būti inkaruojamos; 3) bandymo vietoje turi būti pasiruošta vandens nutekėjimui; 4) sistema turi būti pripildyta vandens bent 24 val. prieš pradėdant bandymą slėgiu. Įsitikinti, kad iš visos sistemos išleistas oras; 5) per pirmas 6 valandas slėgis sistemoje turi atitikti $1,3 \times$ nominalaus slėgio. Ši bandymo dalis turi būti patvirtinta būtiniais dokumentais. Atliekant bandymą slėgiu: 1) matuojamas faktinis slėgis, jei reikia, sistemos vanduo papildomas; 2) sistema veikiama slėgio, atitinkančio $1,3 \times$ nominalaus slėgio. 3) šis slėgis išlaikomas 2 valandas, sistemos vandenį galima papildyti; 4) per kitas 60 minučių sistemos vandens papildyti negalima; 5) po 60 minučių matuojamas slėgis ir prileidžiama vandens, kol slėgis vėl pasiekia $1,3 \times$ nominalaus slėgio (bandymo slėgis) $P_b=80$ m.v.st; 6) slėgio kritimas ir papildomo vandens kiekis neturi viršyti toliau nurodytų ribų: slėgio kritimas nuo pradinio slėgio = 2%; vandens kiekis $l/m = 0,02$ di - $0,001 + AV$, di = vidinis skersmuo, m. Atlikus bandymą slėgiu, galinės aklės išmontuojamos.

Statybos darbų eigoje, pastate ir šalia esančioje teritorijoje ūkinė veikla bus sustabdyta. Visos patalpos bus iškraustytos, inventorius perkeltas į kitus Statytojui priklausančius pastatus. Darbo zonas privaloma aptverti ir pažymėti laikiniais ženklais. Virš įėjimų privaloma įrengti apsauginius laikinus stogelius. Konkretų statybos darbų atlikimo grafiką, technologiją bei eiliškumą spręsti Rangovo statybos darbų technologiniame projekte.

Statytojas bei tretieji asmenys turi būti informuoti apie inžinerinių tinklų atjungimą statybos darbų metu, nurodant atjungimo laikotarpį bei hidraulinių bandymų trukmę. Technologinės pertraukos būtinos tuomet, kai dėl oro ar kitų sąlygų nėra galimybės kokybiškai atlikti statybos darbų.

15. Specialūs reikalavimai neįprastų statybos darbų technologijai

Prieš pradėdant statybos darbus turi būti parengta ir atitinkamai suderinta reikiamos apimties projektinė dokumentacija. Statybos rangovas privalo parengti technologinį projektą, darbų metu gali koreguoti arba dalinai keisti statybos organizavimo aprašyme priimtus sprendimus, jei tai nepakenks darbų kokybei bei nepažeis darbo saugos reikalavimų. Vykdamas pavojeingus darbus (fasadų ir stogų šiltinimas ir

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	24	26	0

pan.), Rangovas tiems darbams parengia technologijos projektą ar technologines korteles. Jei tokio pobūdžio yra tik dalis darbų, technologinės kortelės rengiamos tik tai darbų daliai. Rengiant statybos darbų technologijos projektą, privaloma vadovautis statinio projektu, techninio ir darbo projektų sprendimais, statybos techniniais reglamentais, įmonės statybos taisyklėmis ir kitais galiojančiais normatyviniais dokumentais. Statybos darbų technologijos projekte turi būti pateikti konkretūs darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo sprendiniai. Technologiniam projektui atlikti ekspertizę nebūtina.

16. Statinio statybos techninės priežiūros organizavimo ir vykdymo tvarka

Reikalavimai statinio statybos techninės priežiūros grupės sudėčiai ir kvalifikacijai: vykdant statybos darbus, privaloma bendroji (bendrųjų statybos darbų) techninė priežiūra ir specialioji statybos techninė priežiūra. Bendrąją (bendrųjų statybos darbų) techninę priežiūrą gali atlikti vienas statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas) arba jo vadovaujama priežiūros grupė. Specialiąją statinio statybos techninę priežiūrą gali atlikti vienas specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas arba jo vadovaujama priežiūros grupė. Neatestuoti atitinkamų statybos sričių specialistai privalo turėti aukštesnįjį statybos išsilavinimą ar kitą techninį išsilavinimą (specialųjį vidurinį). Jie dirba kaip statinio statybos techninio prižiūrėtojo (bendrosios ar specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovo) pagalbininkai ir atsiskaito jam. Statytojui atsiskaito tik statinio statybos techninis prižiūrėtojas. Statinio statybos techninės priežiūros grupės sudėtis nustatoma sudarant techninės priežiūros sutartį. Minimalus techninių prižiūrėtojų skaičius nurodomas viešųjų pirkimų dokumentuose. Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas samdomas ta pačia tvarka kaip ir statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas), kai jo kandidatūrai pritaria statinio statybos techninis prižiūrėtojas. Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas yra pavaldus statinio statybos techniniam prižiūrėtojui tik techninės priežiūros koordinavimo klausimais.

Fiziniai asmenys einantys ypatingojo statinio statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, turi atitikti minimalius kvalifikacinius reikalavimus nustatytus Lietuvos Respublikos Statybos įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje, turi išlaikyti profesinių ir teisinių žinių egzaminus pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką. Reikalavimus atitinkantys asmenys turi būti atestuoti valstybės įmonės Statybos sektoriaus vystymo agentūros ir turėti ypatingojo statinio specialiųjų statybos darbų vadovo atestatus suteikiančius teisė dirbti ypatinguosiuose statiniuose bei gyvenamuosiuose pastatuose.

Statybos darbų techninės priežiūros grupę sudaro: ypatingojo statinio techninės priežiūros vadovas, ypatingojo statinio specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovai: šilumos tiekimo, šildymo, vėdinimo, vandentiekio ir nuotekų šalinimo, elektros, elektroninių ryšių, apsauginės signalizacijos, procesų valdymo ir automatizacijos bei gaisro aptikimo ir signalizavimo.

Statinio statybos techninės priežiūros periodiškumas ir darbo apimtis: statinio statybos techninis prižiūrėtojas privalo būti statybvietėje pradedant kiekvieną naują statybos darbų technologinį procesą ir jo metu ne rečiau kaip 2 kartus per savaitę.

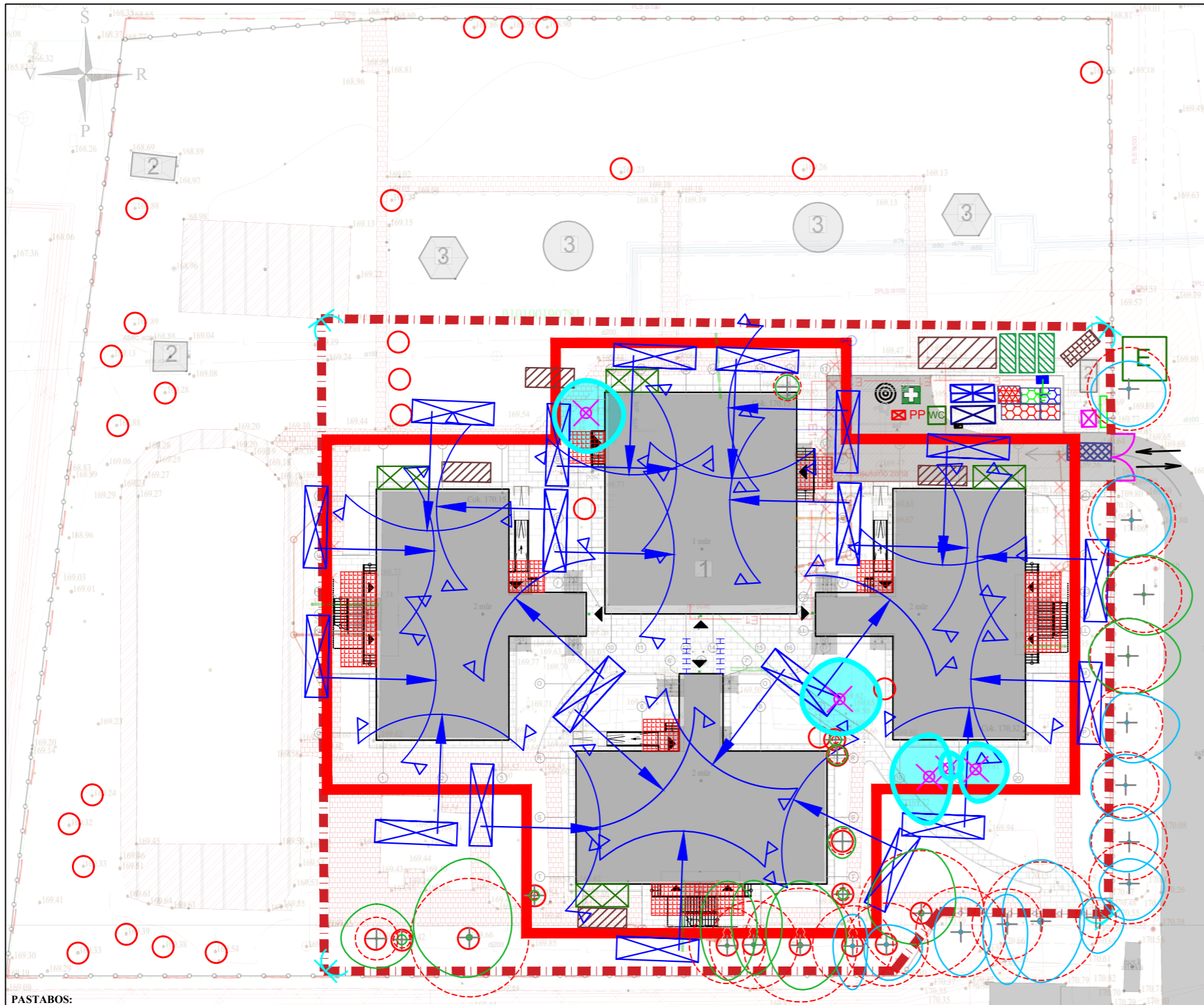
Statinio statybos techninės priežiūros laiko skaičiavimas:

PASTATŲ STATYBOS TECHNINĖ PRIEŽIŪRA				
EIL. NR.	PAVADINIMAS	SKAIČIAVIMAI	MINIMALUS VALANDŲ SKAIČIUS	PASTABOS
1	Projekto nagrinėjimas (1000 m ² pastato ploto)			
2	Pastato pamatai (pastato perimetrui tenkančio 100 m ilgio pamatų)			
3	Lauko vandentiekio tinklai (100 m inžinerinio tinklo ilgio)			
4	Lauko nuotekų tinklai (100 m inžinerinio tinklo ilgio)			
5	Lauko šilumos tinklai (100 m inžinerinio tinklo ilgio)			
6	Lauko elektros (100 m inžinerinio			

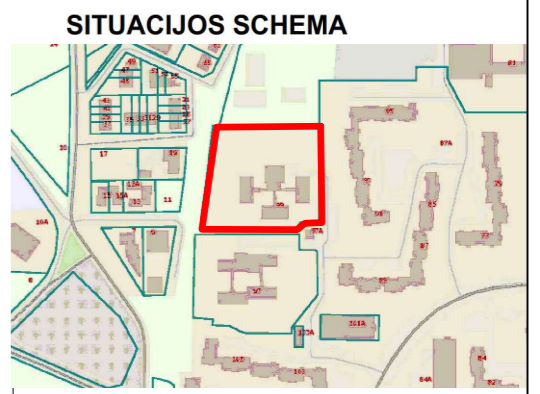
Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	25	26	0

	tinklo ilgio)				
7	Inžinerinių sistemų bandymai (vienai inžinerinei sistemai)				
8	Stogas (1000 m2)				
9	Fasadai ir langai (1000 m2)				
10	Šildymo, vėdinimo inžinerinės sistemos (1000 m3 pastato tūrio)				Specialieji statybos darbai
11	Elektros inžinerinė sistema (1000 m3 pastato tūrio)				
12	Elektroninių ryšių inžinerinė sistema (1000 m3 pastato tūrio)				
13	Vandentiekio inžinerinė sistema (1000 m3 pastato tūrio)				
14	Nuotekų šalinimo inžinerinė sistema (1000 m3 pastato tūrio)				
15	Gaisro gesinimo sistemos (1000 m3 pastato tūrio)				
16	Grindų pagrindų paruošimas ir betonavimas (1000 m2 grindų ploto)				
17	Apdailos darbai (1000 m2 patalpų ploto)				
18	Statybos sklypo tvarkymas (1000 m2 tvarkomos teritorijos ploto)				
19	Dokumentacijos tvarkymas (paslėpti darbai, statybos produktų atitikties dokumentų, statybos žurnalų tvarkymas, aktų pasirašymas)				
20	Geodezinės nuotraukos tikrinimas				
21	Užbaigimo komisija				
KITŲ INŽINERINIŲ STATINIŲ STATYBOS TECHNINĖ PRIEŽIŪRA					
1	Projekto nagrinėjimas (statinių 1 km; 1000 m2; 1000m3)				
2	Kiti inžineriniai statiniai (statinių 1 km; 1000 m2; 1000m3)				
3	Dokumentacijos tvarkymas (paslėpti darbai, statybos produktų atitikties dokumentų, statybos žurnalų tvarkymas, aktų pasirašymas)				
4	Geodezinės nuotraukos tikrinimas				
5	Užbaigimo komisija				

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
24.299593-TP-SO.AR	26	26	0

- Suartiniai žymėjimai:**
- Įvažiavimas į statybvieta
  - Apsaugos posto vieta
  - Laikina tvora (įrengiamas nekasant grunto)
  - Pavojinga zona
  - Apsauginis stogelis virš esamų įėjimų/išėjimų;
  - Statybinių medžiagų keltuvo vieta;
  - Priešgaisrinis postas;
  - Pirmosios pagalbos vaistinė; vieta;
  - Laikinos buitinės patalpos;
  - Sanitarinės patalpos;
  - Ratų plovimo punktai;
  - Perdirbti tinkamų atliekų konteineris;
  - Perdirbti netinkamų atliekų konteineris;
  - Pavojingų atliekų konteineris;
  - Inertinių atliekų konteineris;
  - Biotualetai;
  - Apšvietimo stulpai (statomi nekasant grunto)
  - Įvažiavimas / išvažiavimas
  - Komunalinių atliekų konteineris
  - Evakuacijos vieta;
  - Rūkytoji vieta;
  - Informacinis stendas;
  - Laikinas elektros skydas;
  - Grunto sandėliavimo vieta;
  - Laikinos sandėliavimo vietos;
  - Mechanizmų vieta;
  - Medžius apsaugantis aptvaras;
  - Krano sieki ribotuvas;
  - Ratinio krano vieta.
- PROJEKTUOJAMI TINKLAI:**
- PROJEKTUOJAMI VANDENTIEKIO TINKLAI
  - PROJEKTUOJAMI ELEKTROS TINKLAI
  - REKONSTRUOJAMI BUITINIŲ NUOTEKŲ TINKLAI
  - PROJEKTUOJAMI BUITINIŲ NUOTEKŲ TINKLAI
  - PROJEKTUOJAMI TECHNOLOGINIŲ (RIEBALUOTŲ) NUOTEKŲ TINKLAI
  - PROJEKTUOJAMI LIETAUS NUOTEKŲ TINKLAI
  - REKONSTRUOJAMI LIETAUS NUOTEKŲ TINKLAI

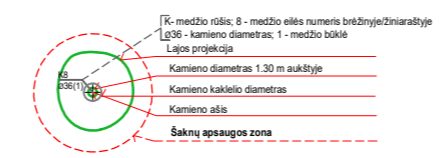
Sitklo rodikliai

I. Žemės sklypas Un. Nr.: 4400-0297-1684 Kadastr. Nr.: 0101/0019:781 Vilniaus m. k.v. Paskirtis: Kita			
1. Sklypo plotas	ha	1.0139	esamas
2. Sklypo užstatymo intensyvumas	%	21.0700	projekt.
3. Sklypo užstatymo tankis		0.1600	projekt.
II. Pastatas - Darželis; Un. Nr. 1098-5038-3016; Pažymėtas plane 1C2b;			
1. Pastato bendras plotas	m ²	2136.63	projekt.
2. Pastato pagrindinis plotas	m ²	1677.35	projekt.
3. Pastato tūris	m ³	9696.00	projekt.

Suartiniai žymėjimai

1	Remontuojamas pastatas
2	Esamas pagalbinis pastatas
3	Esamas vaikų žaidimų/poilsio statinys
▼	Įėjimai į pastatą
—	Sklypo riba
▨	Projektuojama trinkelė danga
▩	Projektuojama asfalto danga
▨	Esamos takų dangos
▨	Esamos nedemontuojamos sporto aikštynų dangos
—	Esama tvora
←	Eismo schema
⊗	Naikinami medžiai Naikinamų medžių rūšys: PO - Pociugė didžioji; E - Eglė paprastoji; DE - Eglė dygioji. Naikinamų medžių aukštis: E10 - 12 m, ED26 - 15 m, DE4 - 15 m, DE6 - 14 m, DE5 - 15 m.

- PASTABOS:**
- Ten kur važinėti sunkusis transportas esamus inžinerinius tinklus privaloma uždengti g/b kelio plokštėmis.
  - Transporto priemonių atstumą nuo tranšėjos pagal Lietuvosje galiojančius teisės aktus. Pastebėjus tranšėjos deformacijas transporto priemonė privaloma atitraukti nuo šlaito ir papildomai sutvirtinti.
  - Vykdam darbus esamų komunikacijų apsaugos zonos, prieš darbų pradžią išskiesti, tas komunikacijas eksploatuojančių organizacijų atstovus.
  - Mechanizuotas grunto kasimas prie esamų tinklų negalimas ir atliekamas rankiniu būdu.
  - Statybvietai rengiami sklypo ribose, norint sandėliuoti statybines medžiagas ir įrengti inžinerinius ir mechanizmus kitiems savininkams priklausiančioje žemėje Rangovas privalo gauti raštišką sutikimą.
  - Vykdam darbus kelio zonoje privaloma pastatyti laikinus kelio ženklus (prieš tai suderinus su suinteresuotomis institucijomis) pagal kelio eismo taisyklės.
  - Dirbant kelio zonoje privalo būti apšviškė ryškias liemenes su šviesą atspindinčiais atšvaitais.
  - Baigus darbus atstatomos visos sugadintos dangos į pradinę padėtį (gatvės ir takų zonoje atstatoma visu plociu ir įskaitant bortus).
  - Tranšėjas aptverti segmentine tvora (h-1.8 m) su įspėjancia juosta (su užrašu STOP) bei kiti draudžiamieji/įspėjamieji ženklai.
  - Pėsčiųjų judėjimo vietose įrengti laikinus medinius tiltelius su apsauginiu tureklis.
  - Trečiųjų asmenų interesai bei teisės negali būti pažeidžiamos.
  - Esami medžiai privalo būti apsaugomi nuo galimų pažeidimų.
  - Atitverti darbu vykdymo vieta signaliniais įspėjamaisiais ir draudžiamaisiais ženklais.
  - Ant pastolių įrengiamas apsauginis tinklas, kad apsaugoti nuo krintančių daiktų.
  - Ten, kur vaikštinės pėstieji turi būti įrengti apsauginiai stogeliai.
  - Atsiradus pavojingai zoni už statybvietais aptvėrimo, privalo dalyvauti reguliuotojas ir pašalinis asmenis nukreipti saugiu taku;
  - Rangovas privalo užtikrinti spec. tarnyboms privažiavimą prie esamų pastatų, esant poreikiui privalo išardyti tvoras;
  - Privaloma apsaugoti priekabotų pastatų konstrukcijas/apdailą, o pažeidus atstatyti ne blogesnėmis medžiagomis nei buvo;
  - Nesandėliuoti medžiagų ir įrenginių, nestatyti transporto priemonių, laikinų statinių ir įrenginių prie medžių arčiau kaip 1 m nuo medžių lajų projekcijų, bet ne arčiau kaip 3 m nuo kamieno ir 2 m nuo krūmų. Nesandėliuoti degių medžiagų arčiau kaip 10 metrų nuo medžių kamienų ir krūmų. Numatyti laikiną medžių ir krūmų aptvėrimą;
  - Prieš planuojamų darbų pradžią gauti kasimo ir aptvėrimo leidimą Vilniaus miesto savivaldybės nustatyta tvarka (<https://paslaugos.vilnius.lt/service/Leidimu-kasineti-ir-aptverti-isdavimas>). Esant poreikiui koreguoti statybos darbų organizavimo planą, laikinų eismo ribojimų schemą turi parengti darbų rangovas ir nustatyta tvarka suderinti su Vilniaus miesto savivaldybe. Darbų vietų aptvėrimus vykdyti vadovaujantis Automobilių kelių darbo vietų aptvėrimo ir eismo reguliavimo taisyklėmis T DVAER 12.

- MEDŽIŲ LAJOS IR ŠAKNYNO PROJEKCIJOS ŽYMĖJIMAS BRĖZINYJE**
- Medžio būklės indeksų ženklai
- 1 - GEROS BŪKLĖS MEDIS
Žymens spalva RGB - 23,181,44
  - 2 - PATENKINAMOS BŪKLĖS MEDIS
Žymens spalva RGB - 0,191,255
  - 3 - NEPATENKINAMOS BŪKLĖS MEDIS
Žymens spalva RGB - 147,39,143
  - 4 - BLOGOS BŪKLĖS MEDIS
Žymens spalva RGB - 99,100,102

0	2025-01	Statybos leidimui, konkursui		
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)		
KVAL. PAT. DOK. NR.	MASPRO	Žirmūnų g. 70A-102, Vilnius Telefonas: +37067651299 El. paštas: info@maspro.lt	STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS: Mokslų paskirties pastato (darželis), Taikos g. 99, Vilnius, rekonstravimo projektas.	
			DOKUMENTO PAVADINIMAS	LAIDA
			Statybvietai planas M 1:500	0
KALBOS TRUMP.	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS		DOKUMENTO ŽYMUO:	LAPAS LAPŲ
LT	Vilniaus lopšelis-darželis "Justinukas"		24.299593-TP-SO.B-01	1 1